

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

२०७८

आलिताल गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
डडेल्धुरा
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

दस्तावेज : विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७८

प्रकाशक : स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति, आलीताल गाउँपालिका, डडेल्धुरा

प्रकाशन मिति : २०७८

आर्थिक सहयोग : मर्सिकोर नेपाल

प्राविधिक सहयोग : एकिकृत विकाश समाज, डडेल्धुरा

सर्वाधिकार : आलीताल गाउँपालिका, डडेल्धुरा

सहजीकरण: लोकल एक्सन फर ग्लोबल हेल्थ एण्ड इन्भाइरोन्मेन्ट ट्रेनिङ एण्ड रिसर्च सेन्टर प्रा.लि., कैलाली

आलिताल गाउँपालिकागाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

भिमदत्तपुर, डडेल्धुरा
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

पत्र संख्या

मिति:

चलानी

दुई शब्द

आलिताल गाउँपालिकाको विपद पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७८ तयार गरी यहाँहरु समक्ष प्रस्तुत गर्न पाउँदा खुशी लागेकोछ। आलिताल गाउँपालिका वर्षेणी भुकम्प, वाढी, पहिरो, रोगकिरा, हावाहुरी, आगलागी, जनावर आतँक, खडेरी, माहामारी र चट्ट्याँडजस्ता विपदवाट जनधनको क्षति भईरहेकोछ तसर्थ विपदका घटनाहरुको पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य गर्नु आजको आवश्यकता रहेकोले विभिन्न सरोकारवालाहरुसँगको सुझाव सहित यो योजना तयार गरिएको हो।

विपद व्यवस्थापनका लागि स्थानीय स्तरको विपद पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना एउटा महत्वपूर्ण दस्तावेजको रूपमा रहेकोछ। विगतको विपदवाट सिकाई तथा नयाँ ऐन, नियमलाई आत्मसाथ गरी स्थानीय तहवाट समन्वयात्मक भुमिकालाई थप प्रभावकारी र अभ्य जिम्मेवार बनाउदै यस गाउँपालिकाको विपद पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरिएकोछ।

हाल राज्य पुर्नसंरचना अनुरूप स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ मा भएको व्यवस्था बमोजिम स्थानीय तहको भुमिका थप सकृय बनाउनु पर्ने महसुस गरी विपद पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गर्ने थालनी गरेको हो।

योजना तयार गर्ने क्रममा सहयोग पुर्याउने स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरु, राजनितीक दल, स्थानीय सरकार, सरोकारवाला संघसंस्थाहरुलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु साथै योजना तयार गर्न आर्थिक सहयोग पुर्याउने मर्सिकोर नेपाल र प्राविधिक सहयोग गर्ने सहयोगी संस्था एकिकृत विकाश समाज, डडेल्धुराको योगदान प्रति स्मरण गर्दछु। विपद पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माणका लागि सहजीकरणको भुमिका निर्वाह गर्ने LTRC लाई पनि धन्यवाद दिन चाहन्छु।

अन्तमा यस योजनाले विपदको समयमा गरिने प्रभावकारी समन्वयात्मक प्रतिकार्यलाई सहज र योजनावद्ध गर्न मदत गर्नेछ भन्ने विश्वास लिएकोछु।

धन्यवाद।

बल बहादुर गुरुङ

अध्यक्ष

शब्द संक्षेप

गै.स.सं.	गैर सरकारी संस्था
कृ.ज्ञ.के.स.का.	कृषि ज्ञान केन्द्र वा सम्पर्क कार्यालय
ला.पा	स्थानीय अनुकूलन योजना
शि.वि.स.ई.	शिक्षा विकाश तथा समन्वय इकाई
त्रि.वि.वि:	त्रिभुवन विश्व विद्यालय
जि.प्रा.का:	जिल्ला प्राविधिक कार्यालय
जि.प्र.का:	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
जि.प्र.का:	जिल्ला प्रहरी कार्यालय
जि.व.का:	जिल्ला वन कार्यालय
जि.ज.स्वा.का:	जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय
जि.भू.का:	जिल्ला भू-संरक्षण कार्यालय
जि.स.स.का	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय
जि.स.स.	जिल्ला समन्वय समिति
प्रा.क्र.:	प्राथमिकता क्रम्
प्रा.वि:	प्राथमिक विद्यालय
ना.पा	राष्ट्रिय अनुकूलन योजना
न.पा.	नगरपालिका
ने.से.	नेपाली सेना
ने.रे.सो.	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
मा.वि:	माध्यामिक विद्यालय
आ.व.	आर्थिक वर्ष
सु.प.वि.वि.	सुदूर पश्चिम विश्व विद्यालय
स.प्र.ब:	सशस्त्र प्रहरी बल
स्वा.से.	स्वास्थ्य सेवा
CCA	Climate Change Adaptation

CDMC	Community Disaster Management Committee
DPRP	District Disaster Preparedness and Response Plan
DRR	Disaster Risk Reducation
LDCRP	Local Disaster and Climate Resilience Plan
LDMC	Local Disaster Management Committee
RRT	Rapid Response Team
VCA	Vulnerability Capacity Assessment
WDCRP	Ward Disaster and Climate Resilience Plan
WDMC	Ward Disaster Management Committee

विषय सूची

१. पृष्ठभूमि	१
१.१ गाउँपालिकाको परिचय	१
१.२ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पृष्ठभूमि	२
२. विपद पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य	३
३. विपद् जोखिमको अवस्था	३
३.१ विगतका विपद्हरूको विश्लेषण	३
३.२ गाउँपालिकामा भएका कानूनी, नीतिगत तथा संस्थागत व्यवस्था	७
३.४ सम्भाव्य प्रकोपको आँकलन तथा सम्भावित प्रभाव क्षेत्रको नक्साँकन	८
३.५ विपद् सङ्कुटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषण	११
३.६ विपद् जोखिम आँकलन तथा नक्शाङ्कन	११
३.७ जल तथा मौषम मापन केन्द्रको तापक्रम (न्युनतम र अधिकतम) तथा बर्षातको विवरण	१२
३.८ प्रकोप पूर्वानुमान तथा पूर्वसूचना प्रणाली विश्लेषण	१३
३.९ सरोकारवाला संस्थाहरू	१४
३.१० विषयगत क्षेत्रहरू	१५
४. सामान्य पूर्वतयारी योजना (सम्पूर्ण विषयगत क्षेत्रहरूको लागि)	१८
५. पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना (पूर्वानुमान सम्भव हुने प्रकोपहरूको लागि)	२४
६. आपतकालिन प्रतिकार्य योजना (सम्पूर्ण विषयगत क्षेत्रहरूका लागि)	३०
६.१ समन्वय, सुचना तथा खोज उद्धार क्षेत्र	३०
६.२ खाद्यन्न तथा कृषि विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना	३१
६.३ आपत्कालीन आवास तथा गैर खाद्य विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना	३३
६.४ स्वास्थ्य तथा पोषण विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना	३३
६.५ आपतकालिन शिक्षा तथा सर्वेक्षण विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना	३५

६.६ संरक्षण विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना	३६
६.७ खानेपानी तथा सरसफाई विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना	३८
६.८ शिघ्र पुर्नलाभ विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना	३९
७. आवश्यकताको लेखाजोखा	४१
७.१ विषयगत स्रोत साधनको आँकलन	४१
७.२ बन्दो बस्तीका सामानको आँकलन	४१
७.३ अन्य आवश्यकताहरु	४६
७.४ अनुमानित लागत	४७
७.५ आर्थिक श्रोत र उपलब्ध हुने विधि र संयन्त्र	४८
८. अन्य निकायहरूसँगको समन्वय र सहकार्य	५१
९. लैंडिङ समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	५२
१०. अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना	५२
१०.१ लक्ष्य र सूचकहरू	५२
१०.२ अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई संयन्त्र	५३
१०.३ अनुगमन तथा मुल्याङ्कन कार्ययोजना	५४
१०.४ क्षमता विकास	५४
१०.५ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पुनरावलोकन र पृष्ठपोषण	५५
अनुसूचिहरू	५६
अनुसुचि- १: स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको विवरण	५६
अनुसुचि- २: आलिताल गाउँपालिका स्तरमा विपद् प्रतिकार्य तालिम प्राप्त जनशक्ति	५७
अनुसुचि- ३: आलिताल गाउँपालिका तथा वडाहरूमा विपद् सम्पर्क व्यक्तिहरूको विवरण ...	६१
अनुसुचि- ४: विपदको समयमा प्रयोग गरिने सञ्चार सञ्जाल २०७८	६४
अनुसुचि- ५ : आलिताल गाउँपालिका निर्णयहरू:	६६

तालिका सूची

तालिका १ . विगतका विपद्हरुको विश्लेषण	५
तालिका २ .सन्दर्भ सामग्रीहरुको समीक्षा.....	७
तालिका ३ .प्रमुख प्रकोपहरु र प्राथमिकतामा रहेका प्रकोपहरु	७
तालिका ४ .सम्भावित प्रकोप जोखिम (सङ्कटासन्तता)	८
तालिका ५. आलिताल गाउँपालिकामा वाढी र पहिरोको जोखिम विश्लेषण	१०
तालिका ६. जल तथा वर्षा मापन केन्द्रको विवरण.....	१३
तालिका ७. सरोकारवाला निकायहरुको विवरण.....	१४
तालिका ८. विषयगत अगुवा निकाय र सम्पर्क व्यक्तिहरुको विवरण.....	१५
तालिका ९. सामान्य पूर्वतयारी योजना.....	१८
तालिका १०. पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना.....	२५
तालिका ११. समन्वय, सुचना तथा खोज उद्धार क्षेत्र.....	३०
तालिका १२. खाद्यन्न तथा कृषि विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना.....	३१
तालिका १३. आपत्कालीन आवास तथा गैर खाद्य विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना	३३
तालिका १४. स्वास्थ्य तथा पोषण विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना.....	३४
तालिका १५. आपतकालिन शिक्षा तथा सर्वेक्षण विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना.	३५
तालिका १६. संरक्षण विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना.....	३६
तालिका १७. खानेपानी तथा सरसफाई विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना.....	३८
तालिका १८. शिघ्र पुर्नलाभ विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना.....	३९
तालिका १९. विषयगत स्रोत साधनको आँकलन.....	४१
तालिका २०. बन्दो बस्तीका सामानको आँकलन	४२
तालिका २१. समुदायमा रहेका खोज तथा उद्धारका सामग्रीहरु- वडा नं.३ भुंगडा बेतन्न	४२
तालिका २२. समुदायमा रहेका खोज तथा उद्धारका सामग्रीहरु - वडा नं.३ रक्सौन	४३

तालिका २३. समुदायमा रहेका खोज तथा उद्धारका सामग्रीहरु - वडा नं.४ घरेलु.....	४४
तालिका २४. समुदायमा रहेका खोज तथा उद्धारका सामग्रीहरु - वडा नं. ५ सैन.....	४४
तालिका २५. समुदायमा रहेका खोज तथा उद्धारका सामग्रीहरु - वडा नं.७ खिन्नेभाडी	४५
तालिका २६. विपद प्रतिकार्यका लागि थप आवश्यक पर्ने सामग्रीको विवरण.....	४६
तालिका २७. विपद प्रतिकार्यका लागि अनुमानित लागत	४७
तालिका २८. अनुगमनका लागि लक्ष्य र सूचकहरु.....	५२
तालिका २९. योजनाको पुनरावलोकन तथा पृष्ठपोषण संकलन समय तालिका.....	५४
तालिका ३०. योजना पुनरावलोकन र अद्यावधिक गर्ने समयावधि.....	५५

१. पृष्ठभूमि

१.१ गाउँपालिकाको परिचय

आलिताल गाउँपालिका नेपालको संविधान अनुसार गठन भएको ७५३ स्थानीय तह मध्ये सुदूर पश्चिम प्रदेशकोडडेल्धुराजिल्लामापर्नेक्षेत्रफलको हिसावले सबैभन्दा ठूलो गाउँपालिका हो । साविकका अलिताल गा.वि.स र गाड्खेत गा.वि.स.लाई मिलाएर बनाईएको ८ वटा वडामा विभाजित यस गाउँपालिकाको जनसंख्या १६१२४ रघरधुरीसंख्या २७४२ रहेकोछ। हालैतयारगरिएको बस्तुगतविवरण अनुसार जम्मा जनसंख्या मध्ये महिला ७,७७७ र पुरुषको जनसंख्या ८,३४७ रहेको छ ।

भौगोलिक अवस्थिती र हावापानी: पूर्वमा ८०°२६' देखि ८०°३७' उत्तरी आक्षांस सम्म र २८°५९' देखि २९°१४' पूर्वदेशान्तर सम्म फैलिएर २९२.८७ बर्ग कि.मि.मा रहेको यस गाउँपालिकाको पूर्वमाडोटी जिल्ला, पश्चिममा परशुरामनगरपालिका, उत्तरमा अमरगढी नगरपालिका तथा भागेश्वर गाउँपालिका तथा दक्षिणमा कैलाली र कन्चनपुर जिल्ला पर्दछन् । साविकको आलिताल गा.वि.स को कार्यालयमा यस गाउँपालिकाको सदरमुकाम राखिएको छ । यो गाउँपालिका डडेल्धुरा जिल्लाको सदरमुकाम देखि ७० कि.मि. दुरिमा पर्दछ । यस गाउँपालिकाको हावापानी उष्ण प्रदेशीय देखि लिएर समशितोष्ण प्रदेशीय हावापानी भित्र पर्दछ । यस गाउँपालिकाको तापक्रम हिउँदको समयमा ८.६० देखि ३५.७० डि.से. सम्म रहन्छ भने गृष्म ऋतुमा अधिकतम वृद्धि भई औसत ३५.७० डि.से. सम्म कायम रहन्छ । बर्षयाममा सालाखाला औषत १३४३.६ मि.मि. बर्षा मापन गरिएको छ । यस गाउँपालिकाको भूगोल भिरालो र धेरै जसो खेती योग्य फाँट भएको भिरालो जमीन तथा कुनै ठाउँमा कडा चट्टान र बनजंगलले घेरेको छ र माटोको उर्वरा शक्तीमा विविधता छ ।

यस गाउँपालिकामा सबैभन्दा बढि ढोटेली भाषा बोल्नेको बाहुल्यता छ भने दोस्रोमा नेपाली तथा तेस्रोमा मगर भाषी बढी छन् । कूल साक्षरता दर ७८.९ प्रतिशत रहेको पाइन्छ। यस गाउँपालिकाका करिब ९४.२ प्रतिशत जनता कृषिमा निर्भर भए पनि प्रति परिवार सरदर जमिन एकदमै कमी भएको हुँदा निर्वाह मुखि कृषि प्रणालिका कारण जनताको जीविकोपार्जनको अवस्था चुनौतिपूर्ण अवस्थामा छ । यस गाउँपालिकाका विधिन्न वडामा ताजा तरकारी बन्दा, काउली, आलु, टमाटर, मकै, गहु, सिमि, ओखर, चुक, कागती, धान, मह, बाखा पालन, सीमि, तोरी, आप, लिचि, जर्सी गाईपालन, केरा खेती, अदुवा जस्ता उत्पादनहरु हुँने गरेका छन् । यस गाउँपालिकाका प्राय सबै वडाहरु कच्च बाटोले जोडिएका छन् र सबै समयमा प्राय आवत जावत संभव छ । बुडर देखि जोगबुढा सम्मको सडक कालोपत्रे हुँने कममा छ । हालको अवस्थामा यस गाउँपालिकामा २० कि.मि. ग्रामेल र १०५ कि.मि. कच्च सडक छ । यस गाउँपालिकाका प्राय सबै वडामासोलारर केन्द्रिय प्रसारणलाई नबाट गरी विद्युत प्रसारण भएतापनि अझै केहि परिवारमा विद्युतको पहुँच पुग्न बाँकि छ । यस गाउँपालिकामा खानेपानीको समस्या केहि बढि छ । गोदाम बजारको खानेपानीको राम्रो व्यवस्था भएको छैना । बस्तुगत विवरण अनुसार ९९.९८ प्रतिशत घरधुरीलाई खानेपानीमा पहुँच छ । गाउँपालिकका प्राय सबै ठाउँमा संचार सुविधाको संचारको पहुँच राम्रो छ । प्राय स्वास्थ्य उपचारका लागि अन्य जिल्लाकै अस्पत्तालको भर पर्नु पर्ने अवस्था छ । पशु सेवा त्यति सहज छैन भने बैक तथा वित्तिय संस्थाको उपस्थिती राम्रो छ । धार्मिकहिसावले हेर्दाय सगाउँपालिकामा बढिजसो हिन्दू धर्ममान्नेको बाहुल्यताछ भने आलिताल र चुरे भावरको बाहुल्यताले गर्दा पर्यटकीय विकासको संभावना रहेको छ । त्यसै गरी वार्ड नं १ को जोशिना भरना र जंगलिबाबाको मन्दिर, वार्ड नं २ को असिग्राम मन्दिर, उणिकोट र महाभारत लेक, वार्ड नं ३ को आलिताल, वार्ड नं ४ को चौनाल्ला मन्दिर, वार्ड नं ५ को मडिल्ला मन्दिर र वार्ड नं ८ को स्याल

चौडी मन्दिर पर्यटकिय स्थलका आकर्षण हुँन् । पर्यटकिय संभावनाका अन्य आकर्षक हरु हुँन् मारुनी नाच, जिमन्दार बाबाको मन्दिर वार्ड नं ४, सहिद भिमदत्त पन्तको सहादत सथल वार्ड नं ४, मणेल्ला समैजी मन्दिर वार्डनं५, समैजीदेवतामन्दिरवार्ड नं.४, घण्टेश्वरमन्दिरवार्ड नं२, जैशिनाभरना रहेको छ । यस गाउँपालिकाको कूल क्षेत्रफल १३८.९५ वर्ग कि.मि मध्दे ३२५६.५८ हेक्टर खेति भएको जमीन छ, भने ६५९७ हेक्टर वनजंगलले ढाकेको छ । त्यसै गरी आवास क्षेत्र ३०.८ हेक्टर छ र बजार क्षेत्र ५ हेक्टर छ । रोजगारी तथा आय स्रोतका हिसाबले यस गाउँपालिकका जनताको मुख्य रोगारी तथा आय स्रोत ज्याला, मजदुरी, कृषि, पशुपालन, व्यापार व्यवसाय र बैदेशिक रोजगारी हो । हालै तयार भएको बस्तुगत विवरण अनुसार १६९ जना मानिस पूर्ण रूपमा बेरोजगार देखिएका छन् । हालै तयार गरिएको गाउँपालिकाको बस्तुगत विवरण अनुसार सरदर प्रति परिवार बार्षिक आय रु ३२,१२४ देखिन्छ । यस गाउँपालिकाका उत्पादनहरुको बजारिकरणका लागि गोगापानी, उणिकोट, गैरा, मदन नगर गोदाम, धरेलु, मौरी बजार र धिमडा बजार छन् । शौचालय प्रयोग तथा सरसफाईमा यो गाउँपालिका खुल्ला दिसामुक्त घोषणा भैसकेको छ । सबै घरहरुमा विभिन्न प्रकारका सौचालयहरु निर्माण भएकाछन् र पूर्ण सरसफाईका कार्यहरु गर्न अझै धेरै गर्न बाकी रहेको अवस्था छ । खान पुग्ने अवस्थामा ३ महिना भन्दा कम खान पुग्ने १७.६६ प्रतिशत परिपार, ४ देखी ६ महिना खानपुग्ने २४.२९% परिवार, ७ महिना देखी ९ महिना खान पुग्ने ६.४६% परिवार र १२ महिना खान पुग्ने ४१.५९% परिवार रहेको अवस्था छ । यस गाउँपालिकामा विकासका अवसरहरुमा प्राकृतिक स्रोत साधनहरुको प्रयाप्तता धेरै छ । जस्तै एकातिर प्रत्यक्ष रूपले आर्थिक विकासमा टेवा पु-याउने श्रोतहरु बन जंगल, दुङ्गा, गिड्डी, बालुवा, आदि छन् भने अर्कोतिर ऐतिहासिक, धार्मिक तथा पर्यटकीय अवसरहरुको रूपमा आलिताल, महाभारतपर्वत, भागेश्वर, घण्टेश्वरक्षेत्र, जोसिनाभरना, शहीद भीमदत्त पन्तको बीरगति प्राप्त स्थान गल्लेक लगायत विभिन्न देवी देवताका मन्दिर रहेका ठाउँहरु छन् । यसैगरी आलिताल गाउँपालिकामा फरक किसिमले प्रदर्शन गर्न सकिने “एक गाउँ, एक उत्पादन”को अवधारणा अनुरूप व्यवसायिक पशुपालन, मौरीपालन, फलफूल खेती, तरकारी खेती लगायत अन्य कृषि तथा पशुजन्य व्यवसायका लागि पकेट क्षेत्रको रूपमा कार्यान्वयन तथा विकास गर्न सकिने अवसर छ । त्यसै गरी बन पैदावारमा आधारित काष्ठ तथा गैरकाष्ठ उच्चोगहरुको स्थापना तथा विकास गर्न सकिने अवस्था पनि यहा विद्यमान छ ।

यति हुँदाहुँदै पनि विकट तथा अप्टेरो भौगोलिक बनावट (दुर्गम डांडा, पाखा-पहरा, खहरेखोला, कमजोर सतहयुक्त जमिन, बाटोघाटो तथा यातायातको असुविधा, प्राकृतिक स्रोत साधनको उपयोग हुन नसक्नु, विभिन्न कानुनी जटिलता एवं भण्भट, चेतना स्तरमा कमी, संघीयता पुर्णरूपमा संस्थागत् हुन नसक्नु, इमान्दारिता र इच्छा शक्तिको कमी, परम्परागत् कृषि प्रणाली र स्थानीय उत्पादनले उचित बजार नपाउनु, सार्वजनिक निर्माणको लागि पर्याप्त बजेटको कमी, विद्युत तथा सञ्चार सुविधामा कमी, रोजगारीका अवसर शृजना हुन नसक्नु, दक्षकर्मचारी तथा मानवस्रोतको कमी जस्ता यस आलिताल गाउँपालिकाको विकासमा तमाम समस्या र चुनौतिहरु पनि रहेका छन् ।

१.२ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पृष्ठभूमि

विपद्को जोखिममा रहेका समुदायहरु सामाजिक, आर्थिक तथा साडगठनिक रूपमा कमजोर हुन्छन् । खाद्य असुरक्षा, शौचालय, स्वास्थ्य तथा सरसफाईका सुविधाहरुको सिमितता, प्राकृतिक विपद्का कारण सुरक्षित बासस्थानको सही पहिचान तथा उपयुक्त व्यवस्थापन गर्न नसक्नु आदि विपद् प्रभावित

समुदायहरूले सामना गर्ने मुख्य समस्याहरु हुन । परिणाम स्वरूप प्राकृतिक तथा मानवजन्य विपद्हरु संग समुदायको सामना गर्ने क्षमता निकै कमजोर हुन्छ । यस्ता समस्याहरूलाई सम्बोधन गर्न समुदायलाई सशक्तीकरण गर्ने, विपद्को समयमा मानवीय सेवा प्रदायक निकायहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने र प्रभावकारी समन्वयको संयन्त्र बनाउनु अत्यन्त जरुरी छ । आलिताल गाउँपालिकामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य क्षेत्रमा काम गर्ने विभिन्न सरोकारबालाहरु वीच समन्वय गर्ने र क्षमता अभिवृद्धिका लागि मार्ग निर्देश गर्ने र प्रभावकारी समन्वयात्मक प्रतिकार्यमा सघाउ पुर्याउन महत्वपूर्ण साधनको रूपमा यो योजना रहनेछ ।

विपद्को अवस्थामा प्रभावकारी मानवीय सहयोग तथा सम्भावित विपद्को जोखिम कम गर्न तथा विपद्को अवस्थामा आइपर्ने समस्याहरूलाई समाधान गर्नका लागि विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना आवश्यक पर्दछ । विशेष गरी मानवीय सहयोगको प्रत्याभुति गराउन विपद् जोखिम न्युनीकरणमा समुदायलाई सहयोग गर्न, प्रतिकार्यमा समान पहुच पुर्याउन, सामाजिक, सांस्कृतिक मर्यादा कायम राख्न, खानेपानी तथा सरसफाई एवं स्वास्थ्य प्रवर्द्धन गर्न यस योजनाले मार्गनिर्देश गर्दछ । त्यसका साथै श्रोतको सहि पहिचान तथा परिचालन गर्न जवाफदेही र उत्तरदायित्वको भावनाको विकास गराउन पनि यस योजनाले सहयोग गर्दछ । यसै आवश्यकतालाई महशुस गर्दै यस गाउँपालिकाले विपद्बाट हुने क्षतिलाई कम गर्न तथा विपद्को बेला प्रभावकारी समन्वयात्मक प्रतिकार्यमा योगदान गर्नका निमित्त मानवीय सहयोगलाई व्यवस्थित तथा प्रभाकारी बनाउन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य दस्तावेजका रूपमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७८ तयार पारिएको हो ।

२. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य

यस योजनाको प्रमुख उद्देश्य आलिताल गाउँपालिकामा विपद् प्रवृत्तयारी तथा प्रतिकार्यलाई प्रभावकारी बनाई जनधनको क्षती कम गर्नु रहेको छ । यसका देहाय बमोजिमका विशिष्टकृत उद्देश्यहरु रहेका छन् :

- क) विपद् प्रतिकार्यका लागि मुख्य जिम्मेवार तथा सहयोगी निकायहरु पहिचान र अध्यावधिक गर्नु ।
- ख) विपद् प्रतिकार्यका लागि उपलब्ध स्रोत साधन र जनशक्तिको लेखाजोखा र सम्भावित विपद्को सामना गर्न आवश्यक क्षमताको आँकलन गर्नु ।
- ग) विपद् प्रतिकार्यका लागि विषयगत क्षेत्रहरूको जिम्मेवारी तथा भूमिका निर्धारण गरी प्रभावकारी विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्य गर्नु ।
- घ) विपद् प्रतिकार्यका लागि सामान्य पूर्वतयारी, पूर्वानुमानमा आधारीत पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका क्रियाकलापहरु तय गर्नु ।

३. विपद् जोखिमको अवस्था

३.१ विगतका विपद्हरुको विश्लेषण

आलिताल गाउँपालिका क्षेत्रमा भएका विभिन्न विपदका घटनाहरूको विवरण अनुसार बाढी र पहिरो प्रमुख प्रकोपको रूपमा देखिएको छ साथै रोगकिरा, खडेरी, हावाहुरी, आगलागी, माहामारी, जंगली जनावर आतंकर चट्याङ्गजस्ता प्रकोपहरूले प्रभाव पारिहेको अवस्था छ । यस विश्लेषणका क्रममा भूकम्पीय घटनाले विगतमा असर नगरेतापनि नेपाल भूकम्पीय जोखिममा रहेको मुलुक भएकोले

आलीताल गाउँपालिका, विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७८

सरकारले विपद् व्यवस्थापनका कार्यक्रम तय गर्दा भूकम्पीय जोखिम व्यवस्थापनलाई पहिलो प्राथमिकता दिने भएकाले भूकम्पीय प्रकोपलाई यस गाउँपालिकाले पहिलो सूचीमा नै समेटिएको छ ।

तालिका१. विगतकाविपदहरूकोविश्लेषण

विपदको प्रकार	प्रभाव	विपद भएको साल												
		२०६६	२०६७	२०६८	२०६९	२०७०	२०७१	२०७२	२०७३	२०७४	२०७५	२०७६	२०७७	२०७८
बाढी / पहिरो	प्रभावित घरधुरी	२६३	४२१	३५५	१७९	३४४	२९७	४९१	५४३	७७५	८८७	८९२	८०९	६३
	पुर्ण क्षति घरधुरी	३	-	७	५	२	-	४	-	९	१	-	-	-
	मानविय मृत्यु	-	-	-	-	-	-	१	-	२	-	-	-	-
	घाईते	१	-	२	-	-	-	-	-	६	२	-	-	-
हावाहुरी	प्रभावित घरधुरी	५७	७०	५३	८२	६३	४२	९४	३७	८३	६९	४६	७९	५१
	पुर्ण क्षति घरधुरी	२	-	-	६	-	१	-	-	२	-	-	-	-
	मानविय मृत्यु	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	घाईते	-	-	-	-	-	२	-	१	-	-	-	-	-
जंगलीजनावरआतंक	प्रभावित घरधुरी	१५३	२०९	४५५	३७३	२६३	७९	१३५	७७	३७	४४	५७	२७	२४१
	पुर्ण क्षति घरधुरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	मानविय मृत्यु	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	घाईते	-	-	-	२	-	-	१	-	-	-	-	-	-
रोगकिरा	प्रभावित घरधुरी	१२७	९४	२७८	२४३	१७९	३७०	३५४	४७१	४२२	४८७	५०२	३९७	२५३
	पुर्ण क्षति घरधुरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	मानविय मृत्यु	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	घाईते	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
खडेरी	प्रभावित घरधुरी	६७८	३९६	५६१	७४३	४८७	८२१	९२३	९७६	९९७	९६५	१००२	८९९	४३४

आलीताल गाउँपालिका, विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७८

	पुर्ण क्षति घरधुरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	मानविय मृत्यु	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	घार्डते	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
अन्य चट्याँड	प्रभावित घरधुरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	पुर्ण क्षति घरधुरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	मानविय मृत्यु	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	घार्डते	-	१	-	-	१	-	-	-	१	-	-	-	-

३.२ गाउँपालिकामा भएका कानूनी, नीतिगत तथा संस्थागत व्यवस्था

गाउँपालिका अन्तर्गत अध्यक्षको नेतृत्वमा स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति गठन भै सक्रिय रहेको छ। स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिले पालिका क्षेत्र भित्र समग्र विपद जोखिम व्यवस्थापनका लागी नेतृत्वदायी भुमिका खेलेको छ। यसका साथै स्थानीय स्तरमा रहेका सरकारी तथा गैरसरकारी संघ, संस्थाहरुको आपतकालिन अवस्थामा प्रतिकार्यका लागी क्षमता समेत पहिचान गरि स्थानीय विपद पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने रहेको छ।

यस गाउँपालिका अन्तर्गतसै वडाहरुमावडा अध्यक्षको नेतृत्वमा वडा विपद व्यवस्थापन समिति गठन भई कृयाशील अवस्थामा रहेकोछ भने संकटासन्न समुदायहरुमा सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समिति गठन भएका छन।

तालिकार. सन्दर्भसामग्रीहरूकोसमीक्षा

क्र.सं.	प्रतिवेदनको नाम	पुर्व असल अभ्यास	मुख्य सिकाई	सुझाव
१	जलवायु परिवर्तन स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना (विपद व्यवस्थापन योजना समाहित) २०७५ / २०७६ देखि ०७७ / ०७८ सम्म	वृक्षारोपण, जैवीक तटबन्धन, तटबन्धन, आकस्मीक कोषको स्थापना, राहत वितरण, विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी वजेट विनियोजन, संकटासन्न क्षेत्रहरुको पहिचान।	योजना तर्जुमा उप समिति र कार्यदल गठन तथा क्षमता अभिवृद्धि, वडा तथा नगर स्तरीय विपद व्यवस्थापन समिति गठन, स्थानीय तह र समुदायमा क्षमता अभिवृद्धि गर्नु पर्ने देखिएकोछ।	स्थानीय तहले विपद तथा जलवायु उत्थानशिल योजना अनुरूप कार्यान्वयन तथा वजेट विनियोजन गर्नु पर्ने।
२	गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०७५ / २०७६	पालिका भित्र रहेका घरधुरी, जनस्थाविवरण, पालिकाको परिचय लगाएत पालिका भित्र रहेका वस्तुहरुको विस्तृत विवरण र सुचनाहरू राखिएको।	उक्त विवरण तथा पाश्वचित्र वेवसाईटमा राखि सबैलाई जानकारी भएको र यस्ता अन्य अन्य निति, नियम र पाश्वचित्रहरू पनि राख्दा सबैलाई सहजै जानकारी हुने।	पाश्वचित्रहरू र योजना हस्ताई समय परिस्थीती अनुरूप संशोधन गर्दै जानुपर्ने।

३.३ प्रमुख प्रकोपहरू र प्राथमिकतामा रहेका प्रकोपहरू

तालिकार०. प्रमुखप्रकोपहरूप्राथमिकतामारहेकाप्रकोपहरू

प्रकोप	बाढी/ पहिरो	रोगकिरा	सुख्खा खडेरी	हावाहुरी	आगलागी	माहमारी	जनावर आंतक	बाढी/ बढाएका	स्तरीकरण
बाढी/ पहिरो		बाढी/ पहिरो	बाढी/ पहिरो	बाढी/ पहिरो	बाढी/ पहिरो	बाढी/ पहिरो	बाढी/ पहिरो	बाढी/ पहिरो	I
रोगकिरा			रोगकिरा	रोगकिरा	रोगकिरा	रोगकिरा	रोगकिरा	रोगकिरा	II
सुख्खा खडेरी			सुख्खा खडेरी	III					

आलिताल गाउँपालिका, विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७८

हावाहुरी					हावाहुरी	हावाहुरी	हावाहुरी	हावाहुरी	IV
आगलागी					आगलागी	आगलागी	आगलागी	आगलागी	V
माहामारी						माहामारी	माहामारी	माहामारी	VI
जनावर आतंक								जनावर आतंक	VII
चट्याङ्ड									VIII
जम्मा	७	६	५	४	३	२	१	०	

प्रकोपहरुको जोडागत स्तरिकरण गर्दा यस आलिताल गाउँपालिकामा भुकम्प पछि प्रमुख प्रकोप बाढी र पहिरो प्रमुख प्रकोपको रूपमा देखिएको छ, साथै रोगकिरा, खडेरी, हावाहुरी, आगलागी, माहामारी, जंगली जनावर आतंक र चट्याङ्डको असर तथा प्रभाव मध्यम खालको रहेको पाईयो ।

३.४ सम्भाव्य प्रकोपको आँकलन तथा सम्भावित प्रभाव क्षेत्रको नक्साँकन

आलिताल गाउँपालिका अन्तर्गत विगतका वर्षमा विपदले क्षति पुर्याएको आधारमा गाउँपालिका भित्र रहेका जम्मा आठ किसिमका स्थानीय विपद्हरु पहिचान भएका छन् । यस गाउँपालिका भित्र भुकम्पको प्रभाव नदेखिएतापनि भुकम्प जस्ता प्रकोपको पनि उच्च जोखिममा रहेको अवस्था छ । यि मध्ये बाढी र पहिरो प्रमुख प्रकोपको रूपमा देखिएको छ, साथै रोगकिरा, खडेरी, हावाहुरी, आगलागी, माहामारी, जंगली जनावर आतंक र चट्याङ्डजस्ता प्रकोपहरुको सम्भावित क्षतिलाई आधार मानेर यस गाउँपालिका भित्र सम्भावित प्रकोप जोखिम (सङ्कटासन्नता) तालिका तयार गरिएको छ । यस नगर भित्र विगतमा बाढी र पहिरोले पारेको प्रभावका आधारमा ८८ घरधुरी प्रभावित र ३७६ घरधुरी विस्थापन हुन सक्ने अनुमान गरी यस गाउँपालिका स्तरीय विपद पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार पारिएको छ ।

तालिका४. सम्भावितप्रकोपजोखिम (सङ्कटासन्नता)

विपदको प्रकार	जोखिमको किसिम	वडा अनुसार संकटासन्नता घरधुरी विवरण								जम्मा
		१	२	३	४	५	६	७	८	
बाढी/पहिरो	उच्च जोखिम घरधुरी	१०९	९२	१४७	११७	८२	९५	९०	१५४	८८
	मध्यम जोखिम घरधुरी	१६३	७४	२१३	२२१	१२६	१४१	१११	२२१	१२७०
	न्युन जोखिम घरधुरी	४२	७०	८७	१२	८४	१०३	८९	९९	५८६
आगलागी	उच्च जोखिम घरधुरी	६२	७४	८७	२९	८०	८६	७१	९७	५६६
	मध्यम जोखिम घरधुरी	१४३	७०	२१३	२२१	१२६	१४६	१३०	२२५	१२७४
	न्युन जोखिम घरधुरी	१०९	९२	१४७	१००	८६	१०७	८९	१५२	८८
हावाहुरी	उच्च जोखिम घरधुरी	१४३	७०	२१३	२२१	१२६	१४६	१३०	२२५	१२७४
	मध्यम जोखिम घरधुरी	१०९	९२	१४७	१००	८६	१०७	८९	१५२	८८

आलीताल गाउँपालिका, विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७८

	न्युन जोखिम घरधुरी	६२	७४	८७	२९	८०	८६	७१	९७	५८६
भुकम्प	उच्च जोखिम घरधुरी	१६३	७४	२१३	२२१	१२६	१४१	१११	२२१	१२७०
	मध्यम जोखिम घरधुरी	१०९	९२	१४७	११७	८२	९५	९०	१५४	८८६
	न्युन जोखिम घरधुरी	४२	७०	८७	१२	८४	१०३	८९	९९	५८६
जंगली जनावरको आतंक	उच्च जोखिम घरधुरी	६२	७४	८७	२९	८०	८६	७१	९७	५८६
	मध्यम जोखिम घरधुरी	१०९	९२	१४७	१००	८६	१०७	८९	१५२	८८२
	न्युन जोखिम घरधुरी	१४३	७०	२१३	२२१	१२६	१४६	१३०	२२५	१२७४
खडेरी	उच्च जोखिम घरधुरी	१६३	७४	२१३	२२१	१२६	१४१	१११	२२१	१२७०
	मध्यम जोखिम घरधुरी	१०९	९२	१४७	११७	८२	९५	९०	१५४	८८६
	न्युन जोखिम घरधुरी	४२	७०	८७	१२	८४	१०३	८९	९९	५८६
अन्य (चट्टाङ्ड)	उच्च जोखिम घरधुरी	४२	७०	८७	१२	८४	१०३	८९	९९	५८६
	मध्यम जोखिम घरधुरी	१०९	९२	१४७	११७	८२	९५	९०	१५४	८८६
	न्युन जोखिम घरधुरी	१६३	७४	२१३	२२१	१२६	१४१	१११	२२१	१२७०

स्रोत: आलीताल गाउँपालिकावाट प्राप्त विवरण

तालिका५. आलितालगाउँपालिकामावाढीरपहिरोकेजोखिमविश्लेषण

वडा नं.	जम्मा घरधुरी विवरण	प्रभावित हुन सक्ने घरधुरी	प्रभाव पार्न सक्ने नदी तथा खोला	प्रभावित हुनसक्ने वस्ति	विद्यमान क्षमता	विगतको अभ्यास
१	३१४	१६७	वडा नं १ देखि ८ सम्ममा प्रभावपान	वडा नं १ देखि ८ सम्मका प्रभावित समुदायहरु	पलिका स्तरी विपद व्यवस्थापन समिति, गा.पा.वडा, सम्बन्धीत सरोकारवाला निकायहरु आदी।	वृक्षरोपण गरेको, तारजाली, तटबन्धन र वाँधहरुको व्यवस्थापन गरेको, पालिका स्तरमा विपद व्यवस्थापन समिति गठन गरेको, स्थानीय अनुकूलन योजना तयार गरी कार्यान्वयन गरेको।
२	२३६	१०६	डोवरा खोला, गोरिया खोला, कोलाडी खोला लगायत अन्य खहरे खोलाहरु र भुक्ष्यहुने डाँडाहरु	मटेली, धुलिखेत, नवलपुर, खिन्नेभाडी, डायनी, मैरी, कालाकोट, धुम्सी, द्वारीखेत, दुर्गेवास, कोईलानी, पर्सेरावल, धयाडी, सिराड, खेतचौर, वासकोटा, पलौचा, चौधरे, वान्नेगडा, भाडी, कुर्जेनी, जोशीना, वन्ताल, देउवा गाउँ, खलुवा, भुवनेश्वरी मा.वि., खुम्तोला, भोकावस्ती, पानीगडा, तोली, पिपल, थकलाडी, हतौला, कालीमाटी, कलकट्टी, निगलाडी, डेउटुडी, किमाड, बसेली, सेटीगाउँ, कालीभाटी, वाभिलेक, मेली पत्थरखानी, धातडी, ढाडडु, कुण, पातली, सुक्ष्म भोटेउडा, कपतोल, खिरा, कनेडी, भुलखेत, साल्तडी, उल्लानी, तिमलानी लगायतका अन्य वस्तीहरु।		
३	४४७	१३३				
४	३५०	९७				
५	२९२	११७				
६	३३९	१०९				
७	२९०	७७				
८	४४७	१५२				
जम्मा	२७४२	९५८				

३.५ विपद् सङ्कटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषण

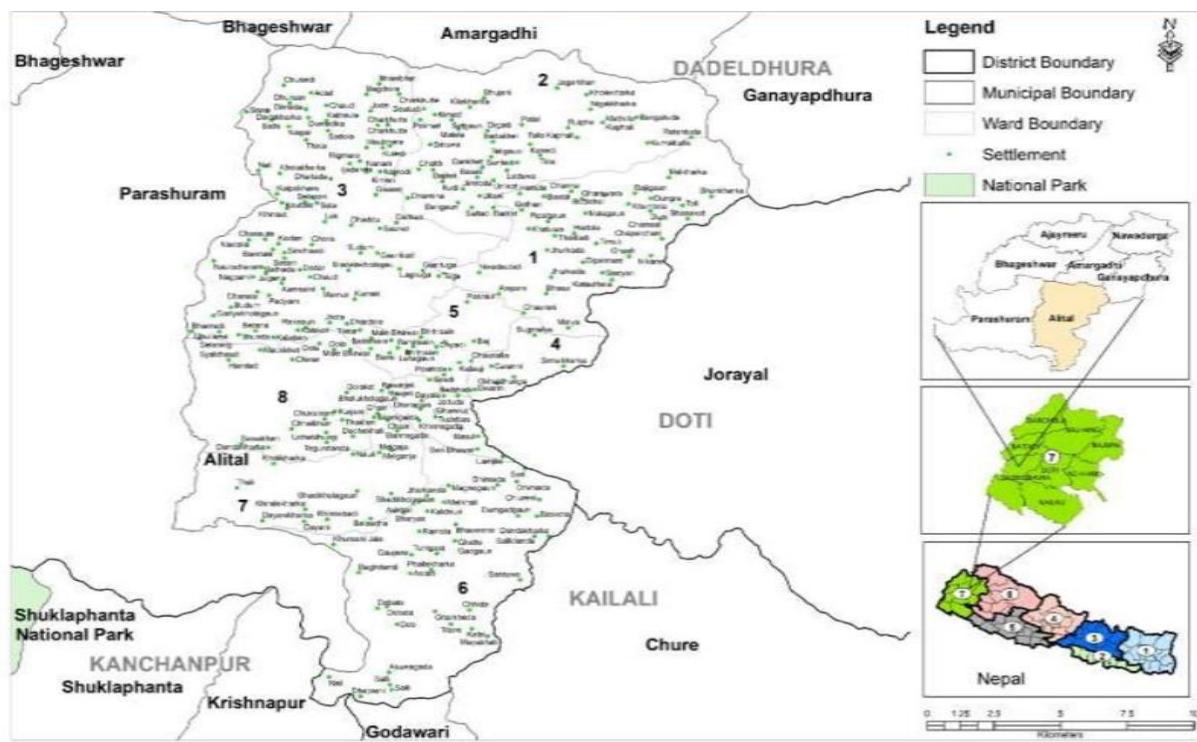
आलिताल गाउँपालिका निरन्तर विपदका घटना भैरहने गाउँपालिका हो। डडेल्धुरा जिल्लाको उत्तरी क्षेत्रमा रहेको चुरेक्षेत्र बाट उत्पन्न भै दक्षिणतिर बग्ने विभिन्न नदी, खहरे खोला तथा भरनाहरु, गाउँको पश्चिमी सिमाना भएर बग्ने भएका कारण वर्षेनी बाढी/पहिरोको उच्च जोखिम रहेको छ। वर्षाका बेला उत्तरबाट दक्षिण भएर बग्ने नदीहरूले वर्षाको बाढी संगै पहाडबाट माटो बगाएर लैजाने र खेतीयोग्य जमिनहरु कटान गर्ने तथा मलिलो माटोहरु बगाउने हुँदा उत्पादनमा पनि वर्षेनी घट्दै जाने गरेको छ।। यस गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका ग्रामिण क्षेत्रका वस्ति बिना योजना स्वस्फुर्त रूपमा बस्न गएका तथा निर्माण गरिएका भौतिक संरचनाहरु पनि पुरानाहुनका साथै विपद जोखिममालाई ध्यान नदिई निर्माण गरिएका कारण भुकम्पीय दृष्टिकोणले समेत उच्च संकटासन्न रहेको छ। यस गाउँपालिकाले सम्भावित विपद पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य क्षमतालाई सबै जोखिमयुक्त वस्ति तथा समुदाय सम्म विस्तार गर्न नसकिएको अवस्था देखिएकोछ।

बारम्बार आईरहने वर्षाको पुर्वानुमान तथा सम्भावित विपदका प्रभावित क्षेत्रका घटना पूर्व सुचना उपलब्ध गराई मानविय तथा सम्पत्तीको क्षति कमगर्नका लागी जल तथा मौसम विज्ञान विभाग फिल्ड कार्यालयको सहयोग रहेको छ। यस गाउँपालिका स्तरमा कार्यपालिका प्रमुखको नेतृत्वमा स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति, वडा स्तरमा वडा विपद व्यवस्थापन समिति का साथै समुदायस्तरमा सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समितिहरु समेत गठन भएका छन् साथै आपतकालिन अवस्थामा प्रभावकारी समन्वयत्मक प्रतिकार्यका लागी विपद प्रतिकार्य तथा बन्दोबस्तिका सामग्रीहरु भण्डारण गर्ने थालनी भएकोछ त्यसै गरि नगर तथा वडास्तरमाविपद व्यवस्थापन कोषको व्यवस्था गरिएको छ।

३.६ विपद् जोखिम आँकलन तथा नक्शाङ्कन

आलितालगाउँपालिकामा बाढी र पहिरो प्रमुख प्रकोपको रूपमा देखिएको छ साथै रोगकिरा, खडेरी, हावाहुरी, आगलागी, माहामारी, जंगली जनावर आतँक र चट्याङ्कको उच्च जोखिम रहेको छ भने बाढी/पहिरो का दृष्टिकोणले सबै भन्दा उच्च जोखिम रहेको छ। विशेष गरि वर्षायाममा नदीको सतह बढ्दि भई खोला समुदायमा प्रवेश गरी धनजनको क्षति गर्नुको साथै अन्नपात, बालीनाली तथा पशुचौपायामा समेत क्षति हुन सक्ने देखिएकोछ यसको साथै जमिन कटान हुने जोखिमको अवस्था रहेकोछ।

आलीताल गाउँपालिका, विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७८

स्रोत आलीताल गाउँपालिका

३.७ जल तथा मौषम मापन केन्द्रको तापक्रम (न्युनतम र अधिकतम) तथा बर्षातको विवरण

३.८ प्रकोप पूर्वानुमान तथा पूर्वसूचना प्रणाली विश्लेषण

सम्भावित प्रकोप पूर्वानुमान तथा पूर्वसूचना प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउनका लागी आलिताल गाउँपालिका अन्तर्गत वर्षामापन केन्द्रहरु स्थापना गरिएकोछैन। सम्भावित विपदको सूचना प्रभावित हुन सक्ने समुदायमा प्रभावकारी सुचना प्रवाह गर्नका लागी यस आलिताल गाउँपालिका अन्तर्गत वर्षामापन केन्द्रस्थापित भै संचालन गर्नुपर्ने देखिन्छ, भनेवर्षा मापन केन्द्रका सुचनाहरु सम्भावित विपदबाट प्रभावित हुनसक्ने समुदाय सम्म प्रवाह गर्नका यस आलितालगाउँपालिका अन्तर्गत बाढी/पहिरोपुर्वसूचनासंचार संयन्त्र तयार गर्नु जरुरी देखिएकोछ। यसको साथै सम्भावित बाढी/पहिरोको सुचनाहरु प्रभावित हुन सक्ने समुदाय सम्म प्रवाह गर्नका स्थानीय आतकालिन कार्यसंचालन केन्द्र स्थापित गरी जल तथा वर्षा मापन केन्द्रबाट प्राप्त सूचना परिक्षण गरि आधिकारीक सुचनाहरु प्रभावित समुदाय तथा जिल्ला आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र तथा सुरक्षा निकायमा सुचनाप्रवाह गर्ने कार्य गर्नुपर्नेछ।

तालिकाद. जलतथावर्षामापनकेन्द्रकोविवरण

जलमापन केन्द्रको विवरण		
नदी तथा स्थान	अवलोकनकर्ताको नाम	सम्पर्क नम्बर
कालाकोट	यादव बोगटी	९८०६४०४५२५
कैनपानी	पशुपति धामी	९८४८९८३९६२
वर्षामापन केन्द्रको विवरण		
सिराडी	लक्ष्मि बि.क.	९८६५९७७७४६
गांगखेत	लक्ष्मी देवी जोशी	९८६५३२६९ र ९८६५६५३२६८
साहुखर्क	लाल बहादुर मडै	९८४८८७९६५६

३.९ सरोकारवाला संस्थाहरू

यस नगर भित्र मानवीय सहायता क्षेत्रमा कार्यरत सरोकारवाला निकायहरूको विवरण तपशिलमा उल्लेख गरिएको छ :

तालिका७. सरोकारवालानिकायहरूकोविवरण

सि.नं	निकाय	विषयगत क्षेत्र	कार्य क्षेत्र	सम्पर्क व्यक्तिकोनाम र पद	सम्पर्क विवरण (फ्याक्स, फोन, इमेल)
१	आलिताल गाउँपालिका	शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, पशु, विपद् व्यवस्थापन, खानेपानी, पुर्वाधार	१-८ वडा	बल बहादुर गुरुङ	९८५८७५९९९९
२	नेपाल रेडक्स सोसाइटी उपशाखा	विपद् व्यवस्थापन, शिक्षा, परामर्श, वातावरण	१-८ वडा	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	९८६५६९००२ र ९७४९५०३९५२
३	सुरक्षा निकाय	संरक्षण, सुचना तथा खोज, उद्धार	१-८ वडा	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	०९६- ४२०९७६
४	एकिकृत विकाश समाज	विपद् व्यवस्थापन, शिक्षा, परामर्श, वातावरण	१-८ वडा	गणेश मगर	९८४८७६७५५३
५	एल.टि.आर.सि. प्रा.लि. कैलाली	विपद् व्यवस्थापन, शिक्षा, परामर्श, वातावरण	१-८ वडा	दिनेश चन्द्र जोशी	९८५८४२६९०९
६	विधालय	शिक्षा तथा खेलकुद	१-८ वडा	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	९८५८७८९०९९
७	कृषि तथा पशु विकाश कार्यालय	कृषि तथा खाद्य सुरक्षा	१-८ वडा	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	९८११६२६४२३९ र ९८२४६२४२३९
८	उद्योग वाणिज्य संघ, आलिताल	संरक्षण, परामर्श, स्वास्थ्य, विपद् व्यवस्थापन, कृषि पुर्वाधार र अन्य व्यवस्थापन	१-८ वडा	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	-

३.१० विषयगत क्षेत्रहरू

यस गाउँपालिका अन्तर्गत पहिचान गरिएका विषयगत अगुवा निकाय र सम्पर्क व्यक्तिहरूकोविवरण यस प्रकार रहेको छ :

तालिकाद. विषयगत अगुवानिकाय र सम्पर्क व्यक्तिहरूकोविवरण

सि.नं.	विषयगत क्षेत्र	सदस्य संस्था	सम्पर्क व्यक्तिको नाम र पद	सम्पर्क विवरण (फ्याक्स, फोन, ईमेल)
१	समन्वय, सुचना तथा सञ्चार	सूचना तथा प्रविधि शाखा	सुचना अधिकारी	९८५८७७७०२६
२	खोज तथा उद्धार	सुरक्षा निकाय (प्रहरी चौकी आलीताल)	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	९८६८५३४२८३
३	खानेपानी तथा सरसफाई	RVWRMP		-
४	अस्थायी आश्रम स्थल तथा गैर खाध्य सामाग्री	रेडक्स	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	९७४९५०३९५२
५	सामाजिक सुरक्षा र संरक्षण	महिला विकास शाखा		-
६	खाद्यन्न तथा कृषि	कृषि तथा पशु शाखा	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	९८११६२६४३३ र ९८२४६२४२३९
७	आपतकालिन शिक्षा तथा सर्वेक्षण	शिक्षा शाखा	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	९८५८७७७०२८
८	शिघ्र पुनर्लाभ	योजना, प्रशासन शाखा	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	-
९	कोभिड-१९	स्वास्थ्य शाखा	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	९८११६०२०५२

३.११ विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू

यस गाउँपालिका अन्तर्गत पहिचान गरिएका विषयगत अगुवा निकाय, सदस्यहरु र सम्पर्क व्यक्तिहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ :

तालिका९. विषयगत अगुवा निकाय, र सम्पर्क व्यक्तिहरुको विवरण

सि.नं.	विषयगत क्षेत्र	सदस्य संस्था		सम्पर्क व्यक्तिको नाम र पद	सम्पर्क विवरण (फ्याक्स, फोन,इमेल)
१	समन्वय, सुचना तथा खोज,उद्धार	विपद् व्यवस्थापन तथा खानेपानी शाखा	अगुवा निकाय		
		सुरक्षा निकाय (प्रहरी चौकी आलीताल)	सदस्य		
		नेपाल रेडक्स सोसाइटी	सदस्य	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	९७४९५०३९५२
		मर्सिकोर नेपाल	सदस्य		
२	संरक्षण	एकिकृत विकाश समाज	सदस्य	गणेश मगर	९८४८७६७५५३
		महिला तथा वालवालिका शाखा	अगुवा निकाय		
३	स्वास्थ्य तथा पोषण	सुरक्षा निकाय (प्रहरी चौकी आलीताल)	सदस्य	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	९८६८५३४२८३
		स्वास्थ्य शाखा	अगुवा निकाय		
४	खानेपानी तथा सरसफाई	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा (पूर्वाधार विकास समिति)	अगुवा निकाय		
		RVWRMP	सदस्य	प्रतिनिधि	
५	खाद्यन्न तथा कृषि	कृषि तथा पशु शाखा	सदस्य	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	९८११६२६४३३ र

आलीताल गाउँपालिका, विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७८

				९८२४६२४२३९
	उद्योग वाणिजय संघ, आलीताल	सदस्य	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	-
६	शिघ्र पुर्नर्लाभ	पुर्वाधार शाखा (पूर्वाधार विकास समिति)	अगुवा निकाय	
७	आपतकालिन शिक्षा तथा सर्वेक्षण	शिक्षा शाखा	अगुवा निकाय	
८	आपतकालिन आवास तथा गैरखाद्य	राहात वितरण समिति	सदस्य	

४. सामान्य पूर्वतयारी योजना (सम्पूर्ण विषयगत क्षेत्रहरूको लागि)

तालिका १०. सामान्य पूर्वतयारीयोजना

विषयगत क्षेत्र	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन			समय
			बजेट	आन्तरीक	वाह्य	
समन्वय, सूचना तथा खोज उद्धार क्षेत्र	यस गाउँपालिका क्षेत्रमा बर्षामापन केन्द्रहरूको स्थापना गर्नुपर्ने ।	सुचना अधिकारी	१ लाख ५० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	जल तथा बर्षा मापन केन्द्रका अवलोकनकर्ताहरू छनौट गरी स्थानिय निकायका सरोकारवालाहरूको टेलिफोन नम्बरहरू अद्यावधिक गर्ने ।	सुचना अधिकारी	१० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	बर्षामापन केन्द्र स्थापना लगत्तै
	गाउँपालिका बाढी पूर्व सुचना संयन्त्र निर्माण गर्ने	सुचना अधिकारी	१० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	पुर्वसुचना र खोज तथा उद्धार टोली गठन गर्ने र तालिम प्रदान गर्ने ।	सुचना अधिकारी	१ लाख	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	स्थानीय आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र स्थापना तथा सञ्चालन गर्ने ।	सुचना अधिकारी	१ लाख	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	विपद्का क्षेत्रमा काम गर्ने सरोकारवालाहरूको नक्सांकन गर्ने ।	सुचना अधिकारी	५० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	सबै विषयगत अगुवा कार्यालय तथा सदस्यहरूलाई जिम्मेवारीको जानकारी गराउने ।	सुचना अधिकारी	१० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	आपतकालीन अवस्थामा सूचनाको प्रचार-प्रसारका लागि सञ्चार माध्यमको क्षमता वृद्धि र समन्वय प्रणाली विस्तार गर्ने ।	सुचना अधिकारी	५० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	खोज तथा उद्धार सामग्रीहरू खरिद, भण्डारण, मर्मत, व्यवस्थापन गर्ने	सुचना अधिकारी	१ लाख	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै

आलिताल गाउँपालिका, विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७८

आलिताल गाउँपालिका, विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७८

विषयगत क्षेत्र	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन			समय
			बजेट	आन्तरीक	वाह्य	
खाद्यन्त तथा कृषि विषयगत क्षेत्र	विपद्मा खाद्यान्त व्यवस्थापनका सम्भावित आपुर्तीकर्ता तथा खाद्य उद्योगहरू पहिचान गरि उपलब्ध हुन सक्ने सामग्री सहितको रोष्टर तयार गरि राख्ने साथै सामानको गुणस्तर सुरनिश्चितताका लागी मापदण्ड तयार गरि राख्ने ।	कृषि शाखा	२० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	जलवायु परिवर्तनबाट खाद्य सुरक्षा तथा जीविकोपार्जन क्षेत्रमा पर्ने असरबारे अभिमुखिकरण संचालन गर्ने	कृषि शाखा	५० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	सम्भावित विपद क्षेत्र नजिकका स्थानहरूमा गोदाम घर तथा पहिले नै सामान राख्न सक्ने ठाउँहरूको पहिचान गर्ने ।	कृषि शाखा	१० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	आपतकालिन अवस्थामा खाद्यान्त ढुवानीका लागी ट्रक व्यवसायी संघ, ट्रैक्टर व्यवसायी संघ तथा बस व्यवसायी समिति संग समन्वय गरि भैपरि आएका बेलामा उपलब्धताका लागी करार सम्भौता गर्ने ।	कृषि शाखा	१ लाख	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	सम्भावित आश्रय स्थल सम्म विपदका बेलामा सामग्री ढुवानीका लागी बैकल्पिक सडक मार्गको पहिचान गरि राख्ने ।	कृषि शाखा	२० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	विपद्को समयमा खाद्यन्त सामग्री वितरण गर्ने तौरतरिका/प्रक्रिया बारे यस विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू वीच छलफल तथा कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने ।	कृषि शाखा	५० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
अस्थायी आश्रम स्थल तथा गैर खाद्य सामग्री	विपद् प्रभावितहरूको लागि अस्थायी आश्रयको व्यवस्था गर्न आवश्यक सरसामान तथा औजारहरूको बन्दोबस्ती गर्ने ।	गाउँपालिका अध्यक्ष	१ लाख	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	आपत्कालीन अवस्था आईपरेमा तुरुन्त खरिद गर्न सकिने गरी आपुर्तीकर्ता पहिचान गर्ने ।	गाउँपालिका अध्यक्ष	१० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै

आलिताल गाउँपालिका, विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७८

विषयगत क्षेत्र	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन			समय
			बजेट	आन्तरीक	वाह्य	
स्वास्थ्य तथा कोभीड-१९	अस्थायी आश्रय स्थल बनाउन सुविधायुक्त खुला क्षेत्रको पहिचान गर्ने ।	गाउँपालिका अध्यक्ष	१० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	गैर-खाद्य सामग्रीहरू भण्डारण गर्ने साथै बिकास साभेदारहरूसंग भएको विवरण अद्यावधिक गर्ने ।	गाउँपालिका अध्यक्ष	२० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	विपद् प्रभावित स्थान वा शिविर खडा गर्नुपर्ने स्थान सम्म सरसामान तथा औजारहरू लैजान सवारी साधनको व्यवस्था गर्न ट्रक , ट्रैक्टर तथा बस व्यवसायी समिति संग करार सम्झौता गर्ने ।	गाउँपालिका अध्यक्ष	१ लाख	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	अस्थायी आश्रय वा वास निर्माणको लागि टोली गठन गर्ने र दक्षता अभिवृद्धिका लागि कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने ।	गाउँपालिका अध्यक्ष	५० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
विपद् पश्चात तत्काल देखा पर्ने स्वास्थ्य समस्या समाधानका लागि चाहिने औषधीहरू भण्डारण गर्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	१ लाख	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै	
	द्रुत प्रतिकार्य टोली (Rapid Response Team-RRT) समुदायिक विपद प्रतिकार्य टोली (Community Disaster Response Team-CDRT)गठन गर्ने र क्षमता विकास गर्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	५० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	स्वास्थ्य भैपरी योजना(Health Contingency Plan-HCP)तयार गर्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	२० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	स्वास्थ्य सम्बन्धी शिक्षण सामग्रीको व्यवस्था तथा स्वास्थ्य शिक्षाको लागि स्वास्थ्यकर्मीको व्यवस्था गर्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	१ लाख	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	महामारी सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	५० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	कोभीड १९ रोकथामका लागी परिक्षणको दायरा बढाउने ।	स्वास्थ्य शाखा	५० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै

विषयगत क्षेत्र	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन			समय
			बजेट	आन्तरीक	वाह्य	
	कोभिड १९ महामारी विरुद्ध जनचेतनामूलक अभियान सञ्चालन गर्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	५० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
आपतकालिन शिक्षा तथा सर्वेक्षण विषयगत क्षेत्र	शिक्षा शाखा र विद्यालयहरू बिच विपद सूचना प्रणालीको स्थापना गर्ने ।	शिक्षा शाखा	२० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	विद्यालयमा प्राथमिक उपचार कार्यदल गठन, तालिमको व्यवस्था र प्राथमिक उपचार सामग्रि व्यवस्थापन गर्ने ।	शिक्षा शाखा	५० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	विद्यालयको संरचनागत र गैर-संरचनागत संकटासन्तता पहिचान गर्ने र न्युनिकरण गर्ने ।	शिक्षा शाखा	२ लाख	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	आपत्कालीन शिक्षाका लागि आवश्यक पर्ने शिक्षण सामग्रीहरू भण्डारण गर्ने ।	शिक्षा शाखा	५० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	चट्ट्याडबाट बच्न अपनाउनुपर्ने उपायबाटे विद्यालयहरूमा चेतनामूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने ।	शिक्षा शाखा	५० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	योजना निर्माणमा सहयोग गर्नका लागि आपतकालिन अवस्थामा शिक्षा तालिम सम्बन्धि प्रशिक्षक प्रशिक्षण उपलब्ध गराउने ।	शिक्षा शाखा	१ लाख	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	विद्यालयमा सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्न लगाउने ।	शिक्षा शाखा	२० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	द्रुत तथा विस्तृत सर्वेक्षणका लागि स्वयंसेवकहरूलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	शिक्षा शाखा	५० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	विस्तृत सर्वेक्षणका लागि तालिम प्राप्त स्वयंसेवकहरूको रोष्टर तयार गर्ने ।	शिक्षा शाखा	१० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै

आलीताल गाउँपालिका, विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७८

विषयगत क्षेत्र	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन			समय
			बजेट	आन्तरीक	वाह्य	
	द्रुत तथा विस्तृत सर्वेक्षणका लागि फारम छपाइ गर्ने ।	शिक्षा शाखा	१० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
सामाजिक सुरक्षा र संरक्षण	महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र ज्येष्ठ नागरिकको संरक्षणका तरिकाहरू बारे जानकारी पुस्तका तयार एवं प्रकाशन गर्ने ।	महिला तथा बालबालिका शाखा	१० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	विपद्को समयका लागि अत्यावश्यक सेवाका सामग्रीहरू (जस्तै: डिग्रिनटि किट) खरिद गरी भण्डारण गर्ने ।	महिला तथा बालबालिका शाखा	५० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	यौन तथा लैगिक हिंसा सम्बन्धि अभिमुखिकरण गर्ने	महिला तथा बालबालिका शाखा	३० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	विद्यालयका शिक्षकहरू र महिला स्वास्थ्य स्वयसेविकालाई आधारभूत मनोसामाजिक परामर्श तालिम दिने ।	महिला तथा बालबालिका शाखा	१ लाख	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	विपद्को समयमा परिचालन हुने विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरूलाई कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने ।	महिला तथा बालबालिका शाखा	५० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
खानेपानी तथा सरसफाई	पानी शुद्धिकरण सामग्री तथा पलाष्टिक, बाल्टन, जग आदि भण्डारण गर्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा	५० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	अस्थाई शौचालयका लागी आवश्यक सामग्रीको सम्भावित आपुर्तीकर्ता पहिचान तथा रोष्टर तयार गर्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा	५० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	विपद्को समयमा खानेपानी शुद्धिकरणको लागि आवश्यक पर्ने औषधिको उचित भण्डारण गर्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा	२० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	सरसफाईका लागि आवश्यक पर्ने सामग्री तथा उपकरणहरू उपयुक्त	खानेपानी तथा	२० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै

विषयगत क्षेत्र	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	श्रोत व्यवस्थापन			समय
			बजेट	आन्तरीक	वाह्य	
शिघ्र पुर्नलाभ	ठाउँमा भण्डारण गर्ने ।	सरसफाई शाखा				
	खानेपानी ओसार्ने, जम्मा गर्ने र वितरण गर्ने साधनहरू मर्मत सम्भार गर्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा	५० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	आपत्कालीन अवस्थामा प्रयोग गर्न सकिने खानेपानीको श्रोतहरू पहिचान र संरक्षण गर्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा	५० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
विपद् जोखिम न्यूनिकरणलाई स्थानीय तह देखि विकासको योजनामा मूलप्रवाहीकरण गर्ने	नदी व्यवस्थापनको गुरु योजना तयार गर्ने ।	प्राविधिक शाखा	२० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	जोखिम संवेदनशिल भू-उपयोग योजना तयार गर्ने ।	प्राविधिक शाखा	१ लाख	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	सम्भावित विपद्बाट विस्थापित हुन सक्ने परिवार आंकलन गरिएस्थाई स्थलको पहिचान गर्ने	प्राविधिक शाखा	५० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	जोखिम युक्त वस्तीहरूको स्थानानन्तरण गर्ने ।	प्राविधिक शाखा	५० लाख	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	एकीकृत वस्ती विस्तारको अवधारणा कार्यान्वयन गर्ने ।	प्राविधिक शाखा	५० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
		प्राविधिक शाखा	५० हजार	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै

५. पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना (पूर्वानुमान सम्भव हुने प्रकोपहरूको लागि)

आलिताल गाउँपालिका अन्तर्गतनियमितरूपमा प्रभाव पार्ने प्रकोप वाढी/पहिरो रहेको छ । वाढी/पहिरोको पूर्वानुमानका लागी यस गाउँपालिका भित्र कुनै पनि पुर्व तयारी नरहेको अवस्था देखिन्छ । सुचनाहरूको आधारिकता परिक्षण जल तथा मौसम विज्ञान विभाग फिल्ड कार्यालय तथा आधिकारीक सुचनाहरूलाई सम्बन्धित निकाय र संकटासन्त समुदायसम्म सम्प्रेषण गर्ने कार्य स्थानीय आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र स्थापना नहुदासम्म

अहिलेजिल्ला आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्रले गर्ने गरेकोछ, भने आलितालगाउँपालिका अन्तर्गत स्थानीय आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र स्थापना हुनु जरुरी छ ।

तालिका१ १. पूर्वानुमानमाआधारितपूर्वतयारीयोजना

बिषयगत क्षेत्र	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन		समयावधि
			आन्तरीक	वाट्य	
समन्वय, सूचना तथा सञ्चार र खोज तथा उद्धार	स्थानीय आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र स्थापना गर्ने ।	सुचना अधिकारी	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	स्थानीय आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र सम्बन्धि क्षमता विकास गर्ने ।	सुचना अधिकारी	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	विपद् प्रतिकार्यका लागी सबै विषयगत क्षेत्रहरूलाई तयारी अवस्थामा रहन आग्रह गर्ने	सुचना अधिकारी	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्न आग्रह गर्ने ।	सुचना अधिकारी	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	प्रभावित हुनसक्ने समुदायलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्ने, गराउने ।	सुचना अधिकारी	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	आवश्यकता अनुसार बाढीपहिरोपुर्व सुचना प्रणाली स्थापना गर्ने ।	सुचना अधिकारी	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	खोज तथा उद्धार टोली र क्षति सर्वेक्षण टोली तयारी अवस्थामा राख्ने ।	सुचना अधिकारी	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	मनसुन पुर्व वाढी/पहिरोपुर्व सुचना सम्बन्धि कृत्रिम अभ्यास गर्ने ।	सुचना अधिकारी	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै

बिषयगत क्षेत्र	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन		समयावधि
			आन्तरीक	वाट्य	
	स्थानीय आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र स्थापना गर्ने ।	सुचना अधिकारी	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
खाद्यन तथा कृषि	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरूलाई सम्भावित विपद् वारे तयारी अवस्थामा रहनका लागी जानकारी गर्ने ।	कृषि शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	पहिचान गरिएका आपुर्तीकर्ता तथा खाद्य उच्चोगहरूलाई सामान आपुर्तीका लागी तयारी रहन जानकारी गराउने ।	कृषि शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	विपद्को समयमा खाद्य सामग्रीहरू विपद् प्रभावित स्थानमा लैजान सवारी साधन तयारी अवस्थामा राख्ने र भण्डारण गरिएको खाद्य सामग्रीहरूको अवस्था निरिक्षण गर्ने ।	कृषि शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	सम्भावित विपदवाट प्रभावित हुन सक्ने क्षेत्रका अति संकटासन्न समुहका व्यक्तिहरूको पहिचान गरि राख्ने ।	कृषि शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
अस्थायी आश्रम स्थल तथा गैर खाद्य सामग्री	सम्भावित विपद जोखिम वारे विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरूलाई जानकारी गराउने	गाउँपालिका अध्यक्ष	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	आपतकालिन आवास तथा गैरखाद्य सामग्री आपुर्तीकर्तालाई सम्भावित विपद जोखिम बारे जानकारी गराउने ।	गाउँपालिका अध्यक्ष	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	अस्थायी आश्रय वा आवास निर्माणका सामग्रीहरू तथा औजारहरू तयारी गर्ने ।	गाउँपालिका अध्यक्ष	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	अस्थायी आश्रय वा आवास निर्माण सामग्री तथा औजारहरू ढुवानीको लागि सवारी साधन, निर्माण जनशक्ति तयारी अवस्थामा राख्ने ।	गाउँपालिका अध्यक्ष	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै

बिषयगत क्षेत्र	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन		समयावधि
			आन्तरीक	वाट्य	
स्वास्थ्य तथा कोभिड-१९	स्थानीय आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र स्थापना गर्ने ।	सुचना अधिकारी	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	सम्भावित प्रभावित क्षेत्रमा पहिचान गरिएका सुरक्षित स्थानमा अस्थायी आवासको व्यवस्थापन बारेमा छलफल गर्ने ।	गाउँपालिका अध्यक्ष	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	सम्भावित विपद जोखिम आँकलनका आधारमा स्वास्थ्य आपत्कालीन योजना तयार गर्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	विपद् प्रभावित हुनसक्ने क्षेत्रका सम्भावित घाइते तथा विरामीहरूका लागि प्राथमिक उपचारक र एम्बुलेन्स सेवा तयारी अवस्थामा राख्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	विपद् प्रभावित स्थानमा लैजाने औषधी तथा उपकरणको व्यवस्थापन र सोको अवस्थावारे अनुगमन गर्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	प्राथमिक उपचार र स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने जनशक्ति र सवारी साधन तयारी अवस्थामा राख्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
आपतकालिन शिक्षा तथा सर्वेक्षण	सम्भावित विपद जोखिम आँकलनका आधारमा शिक्षा भैपरी योजना तयार गर्ने ।	शिक्षा शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	विद्यालयको गैरसंरचनाम्क जोखिम पहिचान गरी सुधार गर्न अनुरोध गर्ने ।	शिक्षा शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	विपद्को वेला के गर्ने र के नगर्ने भन्ने विषयमा विद्यार्थीलाई सचेत गर्ने ।	शिक्षा शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	विद्यालय निरन्तरता योजना तयार गर्ने ।	शिक्षा शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	अस्थाई सिकाई केन्द्र स्थापनाका लागी तयारीका लागि विद्यालयलाई	शिक्षा शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै

विषयगत क्षेत्र	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन		समयावधि
			आन्तरीक	वाट्य	
सामाजिक सुरक्षा र संरक्षण	स्थानीय आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र स्थापना गर्ने ।	सुचना अधिकारी	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	अनुरोध गर्ने ।				
	पर्याप्त सर्वेक्षण सामग्री तथा सर्वेक्षणकर्ताका बन्दोबस्ति र सुरक्षा सामग्रीहरु वितरण गर्ने ।	शिक्षा शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
खानेपानी स्वास्थ्य तथा सरसफाई	सम्भावित विपद् हुन सक्ने क्षेत्रको जनसंख्या विवरण (महिला, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, अपांगता, सुत्केरी महिला, गर्भवति महिला) को तथ्यांक अध्यवधिक गरेर राख्ने ।	महिला तथा बालबालिका शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	तालिम प्राप्त मनोसामाजिक परामर्शकर्ताहरुको सुचि तयारी अवस्थामा राख्ने ।	महिला तथा बालबालिका शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	विपद् प्रभावित स्थानमा लैजाने सरसामानहरू (जस्तै: डिगिनटी किट, एडोल्सेन्ट किट आदि) तैयारी अवस्थामा राख्ने ।	महिला तथा बालबालिका शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
शिघ्र पुर्नलाभ	खानेपानी शुद्धिकरणका लागि पर्याप्त औषधि तथा प्रविधिको तयारी अवस्थामा राख्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	खानेपानी वितरण र सरसफाईका आवश्यक सामग्रीहरु तयारी अवस्थामा राख्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	अस्थाई शौचालय निर्माण सामग्री तयारी अवस्थामा राख्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
विषयगत क्षेत्रको समन्वयात्मक बैठक बस्ने ।	प्राविधिक शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै	
	अत्यावश्यक सेवा सुचारू गर्नका लागि भण्डारण गरिएका आवश्यक	प्राविधिक शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै

आलीताल गाउँपालिका, विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७८

बिषयगत क्षेत्र	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन		समयावधि
			आन्तरीक	वाट्य	
	स्थानीय आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र स्थापना गर्ने ।	सुचना अधिकारी	गाउँपालिका	संघसंस्था	तत्कालै
	सामग्री तथा उपकरणहरू निरिक्षण गर्ने र दक्ष जनशक्ति तयारी अवस्थामा राख्ने ।				

६. आपतकालिन प्रतिकार्य योजना (सम्पूर्ण विषयगत क्षेत्रहरुका लागि)

६.१ सम्बन्ध, सुचना तथा खोज उद्धार क्षेत्र

तालिका २. सम्बन्ध, सुचनातथा खोजउद्धारक्षेत्र

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
०-१ घण्टा	<p>१. तत्काल सरोकारवाला सम्पर्क व्यक्तिहरुसँग सूचना लिने</p> <p>२. सम्भव भएसम्म स्थानिय स्तरमा रहेका खोज तथा उद्धार कार्यदललाई घटना स्थलमा गई खोज उद्धार कार्य गर्ने तथा प्राथमिक उपचार गरी ज्यान बचाउन लगाउने ।</p> <ul style="list-style-type: none"> • वर्षा मापन केन्द्र स्थापना गरी सुचनादाताहरुसँग निरन्तर सम्पर्क गरी बाढी/पहिरोको सूचना सङ्ग्रहन गर्ने । • सम्भाव्य प्रभावित समुदायहरुलाई विपद्को सूचना एफ एम रेडियो र टेलिफोन मार्फत आवश्यकताकोआधारमा प्रवाह गर्ने । • गा.पा. तथा समुदाय स्तरका विपद् व्यवस्थापन समितिसँग सम्बन्ध गरी नियमित सूचना आदान-प्रदान गर्ने । • विषयगत क्षेत्रहरुलाई तत्काल सूचना सम्प्रेषण गर्ने • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति र DEOCमा प्रतिवेदन गर्ने । • उद्धार कार्यको लागि थप जनशक्ति र श्रोत साधन का लागि DEOC/NEOCमा तुरुन्त सूचना गर्ने । • अन्तर पालिकासंग सम्बन्ध गर्ने । • पुर्वानुमानमा आधारित बाढी/पहिरो पुर्वसुचना अनुसार तयारी गर्ने । 	सूचना अधिकारी	गाउँपालिका	संघसंस्था
१-७ घण्टा	<p>१. घाईतेहरुको विवरण लिई उपचारको व्यवस्था मिलाउने ।</p> <p>२. वर्षामापन केन्द्रहरु स्थापना गरी नियमित सम्पर्क</p>	सूचना अधिकारी	गाउँपालिका	संघसंस्था

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरू	सुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
	<p>गर्ने र सूचना सम्प्रेषण गर्ने ।</p> <ul style="list-style-type: none"> • विषयगत क्षेत्रको बैठक गरी आ-आफ्ना केन्द्रिय निकायमा सूचना प्रवाह गर्ने र गर्न लगाउने । • जिल्ला आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्रमा निरन्तर जानकारी गराउने । 			
७-२४ घण्टा	<ul style="list-style-type: none"> • घाईतेहरूको विवरण अध्यावधिक गर्ने र उपचारको क्रमलाई निरन्तरता दिने । • उद्धार गरिएका व्यक्तिहरूको लगततयार गर्ने • अन्य विषयगत क्षेत्रका क्रियाकलापमासमन्वय र सहयोग गर्ने । • प्रतिवेदन सम्बन्धित निकायमा पठाउन • मोवाइल मार्फत IRA तथ्याक सकलनगर्ने 	सुचना अधिकारी	गाउँपालिका	संघसंस्था
२४-४८ घण्टा	विपद्बाट प्रभावितहरूको लगत तयार गर्न समन्वय गर्ने	सुचना अधिकारी	गाउँपालिका	संघसंस्था
४८-७२ घण्टा	<ul style="list-style-type: none"> • खोज तथा उद्धार कार्यको लागि समन्वय र सूचनालाई निरन्तरता दिने । 	सुचना अधिकारी	गाउँपालिका	संघसंस्था
७२ घण्टा देखि ७ दिन	<ul style="list-style-type: none"> • प्रभावित तथा क्षतिको तथ्यांक अध्यावधिक गर्ने । • स्वास्थ्य शिविर सञ्चालनमा समन्वयात्मक भूमिका निर्वाह गर्ने 	सुचना अधिकारी	गाउँपालिका	संघसंस्था
एक साता देखि १ महिना भित्र	<ul style="list-style-type: none"> • समन्वय र सुचना व्यवस्थापन गर्ने । • सबै विषयगत क्षेत्रसंग निरन्तरसमन्वय गर्ने 	सुचना अधिकारी	गाउँपालिका	संघसंस्था

६.२ खाद्यन्त तथा कृषि विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

तालिका१ ३. खाद्यन्तथाकृषिविषयगतक्षेत्रकोआपतकालिनप्रतिकार्ययोजना

आलीताल गाउँपालिका, डडेल्धुरा

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
०-१ घण्टा भित्र	विपद्मा परेका घरधुरी तथा जनसंख्या पहिचान र प्रारम्भिक सूचना / तथ्यांक संकलन	कृषि शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था
२-७ घण्टा भित्र	तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने कार्य र समन्वय गर्ने	कृषि शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था
८-२४ घण्टा भित्र	<ol style="list-style-type: none"> १. तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने २. प्रारम्भिक द्रुत सर्वेक्षण सम्पन्न गर्ने । ३. कृषि क्षेत्रको क्षतिको विवरणको सूचना संकलन गर्ने ४. अन्य निकाय तथा समितिसंग समन्वय गर्ने 	कृषि शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था
२४-४८ घण्टा भित्र	<ol style="list-style-type: none"> ५. क्षतिको विवरणको आधारमा तत्काल अत्यावश्यक खाद्य सामाग्रीहरु ढुवानीको व्यवस्था मिलाउने । ६. ढुवानी गरिएको खाद्य सामाग्रीहरुलाई अन्य कलस्टरसंग मिलेर वितरणको व्यवस्थापन गर्ने । 	कृषि शाखा		
४८-७२ घण्टा भित्र	<ol style="list-style-type: none"> ७. प्रभावित समुदाय तथा परिवारको लेखाजोखा तथा तथ्यांक अध्यावधिक गर्ने । ८. प्रभावित परिवारहरुको प्राथमिकिरण गर्ने र सोको आधारमा राहत वितरणको व्यवस्थापन गर्ने । ९. अन्य निकाय तथा समितिसंग समन्वय गर्ने 	कृषि शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था
७२ घण्टा देखि ७ दिन भित्र	<ol style="list-style-type: none"> १०. तथ्यांक संकलन गर्ने ११. सूचना संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने १२. अन्य निकाय तथा समितिसंग समन्वय गर्ने 	कृषि शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था
७ दिन देखि २ साता भित्र	<ol style="list-style-type: none"> १३. तथ्यांक संकलन गर्ने १४. सूचना संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने १५. अन्य निकाय तथा समितिसंग समन्वय गर्ने 	कृषि शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था
२ साता देखि १ महिना भित्र	<ol style="list-style-type: none"> १६. कृषि क्षेत्रमा परेको असरको बारेमा लेखाजोखा गर्ने, १७. तथ्यांक तयार गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने 	कृषि शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था

६.३ आपत्कालीन आवास तथा गैर खाद्य विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

तालिका ४. आपत्कालीन आवास तथा गैर खाद्य विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरू	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
०-१ घण्टा भित्र	१. समन्वय गर्ने र क्लष्टर सदस्यलाई गैह्य खाद्य क्षेत्रको बैठकको सुचना दिने ।	राहत वितरण समिति	गाउँपालिका	संघसंस्था
१-७ घण्टा भित्र	२. गैह्य खाद्य क्षेत्रको बैठक बस्ने र गैह्य खाद्य सामग्रीहरूको लेखाजोखा गर्ने ।	राहत वितरण समिति	गाउँपालिका	संघसंस्था
७-२४ घण्टा	१. तत्काल आवश्यकताको आधारमा त्रिपाल तथा गैर खाद्य सामग्री वितरण गर्ने ।	राहत वितरण समिति	गाउँपालिका	संघसंस्था
२४-७२ घण्टा	१. शिविरमा बसेका प्रभावित परिवारहरूलाई गैह्य खाद्य सामग्री वितरण गर्ने । २. वालवालिका, विशेष परिस्थितिका महिला अपाङ्गताका लागि सरक्षण विषयगत क्षेत्रसँग समन्वय गर्ने ।	राहत वितरण समिति	गाउँपालिका	संघसंस्था
१ हप्ता भित्र	३. LDMCबाट निर्णय गराई Detailed Assessment Formप्रयोग गरि घरधुरी तहको सर्वेक्षण गर्ने । ४. अन्य विषयगत क्षेत्रसँग समन्वय गरि अगाडी वढूने ५. बजारको संभाव्यता अध्ययन गर्ने ।	राहत वितरण समिति	गाउँपालिका	संघसंस्था
१ महिना सम्म	६. अस्थायी आश्रय स्थल व्यवस्थापन गर्ने । ७. वासस्थानहिन परिवारलाई सुरक्षित वासस्थान निर्माण शुरू गर्ने । ८. आवासका थप आवश्यकता परिपूर्ति गर्न निर्शत नगदसहयोगका गतिविधि संचालन गर्ने ।	राहत वितरण समिति	गाउँपालिका	संघसंस्था

६.४ स्वास्थ्य तथा पोषण विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

आलीताल गाउँपालिका, डडेल्धुरा

तालिका १५. स्वास्थ्यतथापोषणविषयगतक्षेत्रकोआपतकालिनप्रतिकार्ययोजना

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरू	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
०-१ घण्टा भित्र	एक अर्का विषयगत क्षेत्रसंग सूचना आदान-प्रदान गर्ने गराउने	स्वास्थ्य शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था
२-७ घण्टा भित्र	सूचनाको आधारमा विपद् प्रभावित क्षेत्रमा उपचारमा सहयोग पुर्याउन मद्दत गर्ने गराउने ।	स्वास्थ्य शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था
८-२४ घण्टा भित्र	विपद् प्रभावित क्षेत्रमा स्थानिय तहका प्रतिनिधिहरू, स्थानिय स्वास्थ्य कर्मीहरू, प्रहरीहरू र नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका स्थानिय उद्घारकर्ताहरू सँग समन्वयगरी प्राथमिक उपचार सेवा पुर्याउने, स्वास्थ्य शिक्षा दिने,	स्वास्थ्य शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था
२४-४८ घण्टा भित्र	1. RRTको बैठक बसी विपदको क्षति आंकलन गर्ने गराउन RRTलाई परिचालन गर्ने । 2. विपद् प्रभावित क्षेत्रमा अस्थायी स्वास्थ्य शिविर स्थापना गरी स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था
४८-७२ घण्टा भित्र	1. द्रुत सर्वेक्षणको तथ्यांकको आधारमा प्रभावितहरूको स्वास्थ्य सम्बन्धी आवश्यकताको पहिचान गर्ने गराउने । 2. सरसफाई पानीजन्य रोगको बारे सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था
४८-७२ घण्टा भित्र	3. स्तनपान प्रवर्द्धन गर्ने र तयारी खानाको व्यवस्थापन र वितरण गर्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था
७२ घण्टा देखि ७ दिन भित्र	4. LDMCR सरोकारहरूको सहकार्यमा बैठक बसीप्रकोपको बारेको जानकारी तथा स्वास्थ्य सम्बन्धी संचालन गरिएका कार्यक्रम बारे सूचना प्रदान गर्ने । 5. जिम्मेवारी बांडफांड, अत्यावश्यकीय तथास्वास्थ्य सेवा प्रदान, स्रोत परिचालन सुचना तथाजनचेतनामुलक सन्देशहरू प्रसारण गर्ने । 6. पशु उपचार, रोग नियन्त्रण र रोकथाम	स्वास्थ्य शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
	कार्यहरुका लागी सम्बन्धीत निकाय संग समन्वय गर्ने ।			
७ दिन देखि २ साता भित्र	७. वितरण गर्ने सामाग्रीहरुको अवस्थाबारे अनुगमन गर्ने ८. नपुग भएको सामाग्रीहरुको उपलब्धता गर्ने र वितरण गर्ने	स्वास्थ्य शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था
२ साता देखि १ महिना भित्र	१. अनुगमन तथा निरिक्षण कार्यलाई निरन्तरता दिने । सरोकारहरूसंग बैठक, पूर्व तयारी कार्य योजनाको समिक्षा गर्ने २. सूचना तथा जनचेतनामुलक सन्देशहरू प्रसारण, समन्वय अत्यावश्यकीय स्वास्थ्य सेवा निरन्तरतादिने । ३. मध्यम शिघ्र कुपोषणको व्यवस्थापनको लागि आहार कार्यक्रम तथा कडा शिघ्र कुपोषणको व्यवस्थापन कार्यक्रम लाई निरन्तरता दिने ४. सुक्ष्मपोषण तत्व कार्यक्रम अन्तर्गत बाल भिटा र भिटामिन ए वितरण गर्ने । ५. गर्भवती र सुत्केरी महिलाहरुका लागि आइरन फोलिक एसिड चक्रिक वितरण तथा मातृ पोषण परामर्श प्रदान गर्ने	स्वास्थ्य शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था

६.५ आपतकालिन शिक्षा तथा सर्वेक्षण विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

तालिका ६. आपतकालिन शिक्षा तथा सर्वेक्षण विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
०-१ घण्टा भित्र	विषयगत क्षेत्रको बैठकको आवान गर्ने ।	शिक्षा शाखा प्रमुख	गाउँपालिका	संघसंस्था
१-७ घण्टा	१. प्रारम्भिक विवरण संकलन गर्ने ।	शिक्षा शाखा	गाउँपालिका	संघसंस्था

आलीताल गाउँपालिका, डडेल्धुरा

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
सम्म	2. थप क्षेति हुन नदिन सूचना प्रवाह गर्ने 3. स्थानीय स्तरमा रहेको दक्ष जनशक्ति परिचालन गर्ने ।	प्रमुख		
८-२४ घण्टा	1. सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्ने 2. शिक्षा कलस्टरको बैठक सञ्चालन गरी क्षेतिको प्रारम्भिक विवरणको विश्लेषण	शिक्षा शाखा प्रमुख	गाउँपालिका	संघसंस्था
२४-४८ घण्टा	विद्यालय परिवार वडा कार्यालयको जनशक्तिपरिचालन गरी क्षेतिको विवरण संकलन र उद्धार कार्य निरन्तरता दिने	शिक्षा शाखा प्रमुख	गाउँपालिका	संघसंस्था
४८-७२ घण्टा भित्र	विद्यालयलाई विपदबाट प्रभावितहरुका लागि सेल्टरको रूपमा तयारी र व्यवस्थापन गर्ने	शिक्षा शाखा प्रमुख	गाउँपालिका	संघसंस्था
७२-७ दिन सम्म	विद्यालयलाई विपदबाट प्रभावितहरुका लागि सेल्टरको रूपमा तयारी र व्यवस्थापन गर्ने	शिक्षा शाखा प्रमुख	गाउँपालिका	संघसंस्था
८ दिन देखि २ साताभित्र	विद्यालय भित्र प्रभावितहरुको अवस्था लेखाजोखा गर्न शिक्षक, जुनियर रेडक्रसका तालिम पाएका विद्यार्थिलाई स्वयम सेवकको रूपमा परीचालन गर्ने ।	शिक्षा शाखा प्रमुख	गाउँपालिका	संघसंस्था
२ साता-१ महिना	आवश्यकताअनुसार पहिलो दिनको प्रकृयादोहर्याउने ।	शिक्षा शाखा प्रमुख	गाउँपालिका	संघसंस्था

६.६ संरक्षणविषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

तालिका ७. संरक्षणविषयगतक्षेत्रकोआपतकालिनप्रतिकार्ययोजना

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
०-१ घण्टा भित्र	स्थानीय स्तरमा रहेका सम्पर्क निकाय/संयन्त्र/ व्यक्तिहरुद्वारा सम्बन्धितसबै मूख्य निकायहरुमा सूचना लिनेदिने ।	महिला तथा बालबालिका प्रमुख	गाउँपालिका	संघसंस्था

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
१-७ घण्टा भित्र	1. सुरक्षित आश्रय स्थलको सुनिश्चितामा सहयोग गर्ने । 2. सूचना संकलक, अनुगमनकर्ता रनिगरानीकर्ताको उपस्थिती गराउने ।	महिला तथा बालबालिका प्रमुख	गाउँपालिका	संघसंस्था
७-२४ घण्टा भित्र	स्थानीय महिला सहकारी संस्थाहरु, गाउँ बाल संरक्षण समितिहरु, निगरानी समूहहरु बाल क्लबहरु परिचालन गरी सङ्गठाभिमुख समुहहरु पहिचानगरी सम्बन्धित सबै सम्पर्क निकायहरुमा आबश्यक सहयोगको लागि सिफारिस गर्ने ।	महिला तथा बालबालिका प्रमुख	गाउँपालिका	संघसंस्था
२४-४८ घण्टा भित्र	मानवीय सहयोगको अनुगमन र सुधार गर्न आबश्यक विषयमा सुभाव संकलनको लागि टोली परिचालन गर्ने ।	महिला तथा बालबालिका प्रमुख	गाउँपालिका	संघसंस्था
७२ घण्टा देखि ७ दिन भित्र	3. गर्भवती, सुत्केरी, विरामी, अशक्त, जेष्ठ नागारिक र अपांगता भएका व्यक्तिहरु, अनाथ, असहायहरुलाई सहायताकोलागि आबश्यक समन्वयकारी भूमिका निर्बाह गर्न नियमित रूपमा स्वमंसेवक परिचालनकोव्यवस्था मिलाउने । 4. अपांगता सहायक सामाग्री उपलब्ध गराउने ।	महिला तथा बालबालिका प्रमुख	गाउँपालिका	संघसंस्था
७ दिन देखि २ साता भित्र	5. प्रभावित बालबालिका तथा महिलाहरुलाई मनोसामाजिक सेवामा निरन्तरता दिने ।	महिला तथा बालबालिका प्रमुख	गाउँपालिका	संघसंस्था
साता देखि १ महिना भित्र	6. बालमैत्री सुरक्षित स्थल निर्माण र उपयोग गर्ने । 7. कानूनी तथा मनोसामाजिक सेवामा निरन्तरताका साथै विशेष प्रकृतिका मुद्दाहरुलाई जिल्ला सेवा केन्द्र तथा सम्बन्धित निकायहरुमा रिफर गर्ने । 8. अस्थाई आवासमा सम्भावित हिंसा विरुद्धसचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । 9. विपद्बाट प्रभावितहरुको अभिलेख राख्ने । 10. नियमित बैठकहरु र समिक्षा गर्ने ।	महिला तथा बालबालिका प्रमुख	गाउँपालिका	संघसंस्था

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
	11. अनुगमन तथा प्रतिबेदन तयार गर्ने ।			

६.७ खानेपानी तथा सरसफाई विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

तालिका१८ द. खानेपानीतथासरसफाईविषयगतक्षेत्रकोआपतकालिनप्रतिकार्ययोजना

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
०-१ घण्टा भित्र	एक अर्का विषयगत क्षेत्रसंग सूचना आदान-प्रदान गर्ने गराउने	भौतिक पुर्वधार समिति	गाउँपालिका	संघसंस्था
२-७ घण्टा भित्र	सूचनाको आधारमा विपद् प्रभाविद क्षेत्रमा सहयोग पुर्याउनमा मद्दत गर्ने गराउने ।	भौतिक पुर्वधार समिति	गाउँपालिका	संघसंस्था
८-२४ घण्टा भित्र	विपद् प्रभावित क्षेत्रमा स्थानिय तहका प्रतिनिधिह, स्थानिय उद्धारकर्ताहरु सँग समन्वय गरी पिउने पानी शुद्धिकरण गर्नको लागि वाटर गार्ड/प्लूस व्यवस्था गर्ने ।	भौतिक पुर्वधार समिति	गाउँपालिका	संघसंस्था
२४- ४८ घण्टा भित्र	12. विपद् प्रभावित क्षेत्रमा अस्थायी खानेपानी तथा चर्पी निर्माण गर्न सहयोग गर्ने ।	भौतिक पुर्वधार समिति	गाउँपालिका	संघसंस्था
४८- ७२ घण्टा भित्र	13. खानेपानी शुद्धिकरण गर्न सामाग्रीहरु वितरण गर्ने । 14. सरसफाई पानीजन्य रोगको बारे सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	भौतिक पुर्वधार समिति	गाउँपालिका	संघसंस्था
४८- ७२ घण्टा भित्र	•सरसफाई पानीजन्य रोगको बारे सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	भौतिक पुर्वधार समिति	गाउँपालिका	संघसंस्था
७२	15. LDMCर सरोकारहरूको सहकार्यमा बैठक बसी	भौतिक	गाउँपालिका	संघसंस्था

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
घण्टा देखि ७ दिन भित्र	खानेपानी सम्बन्धी कार्यक्रम संचालनका लागि गरिएका सूचना संकलन गर्ने । १६. आश्रय स्थालहरुमा अस्थाई चर्पि र खानेपानीको धारा निर्माणमा सहयोग गर्ने ।	पुर्वधार समिति		
७ दिन देखि २ साता भित्र	१. नपुग भएको सामाग्रीहरुको उपलब्धता गर्ने र वितरण गर्ने	भौतिक पुर्वधार समिति	गाउँपालिका	संघसंस्था
२ साता देखि १ महिना भित्र	२. अनुगमन तथा निरिक्षण कार्यलाई निरन्तरता दिने । सरोकारहरूसंग बैठक, पूर्व तयारी कार्य योजनाको समिक्षा गर्ने ।	भौतिक पुर्वधार समिति	गाउँपालिका	संघसंस्था

६.८ शिघ्र पुर्नलाभविषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

तालिका १९. शिघ्रपुर्नलाभविषयगतक्षेत्रकोआपतकालिनप्रतिकार्ययोजना

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
पहिलो दिन देखि पहिलो हप्ता सम्म	गाउँपालिका मार्फत घर, जग्गाजमिन, पशुहरुको क्षतिको प्रारम्भिक तथ्यांक संकलन गर्ने ।	भौतिक पुर्वधार समिति	गाउँपालिका	संघसंस्था
दोश्रो हप्ता	१. विस्तृत सर्वेक्षण पश्चात पूर्ण क्षति भएका र आंशिक क्षति भएका घरधुरीको जानकारी लिने २. राहत प्रदान गर्नको लागि तथ्यांक अनुसार लगत इस्टिमेट तयार गर्ने ।	भौतिक पुर्वधार समिति	गाउँपालिका	संघसंस्था

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
	<p>3. राहतका लागि स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा सिफारिस गर्ने ।</p> <p>4. आवासको लागी सामुदायिक बनहरुबाट</p> <p>5. सहुलियत वा निशुल्क काठहरु उपलब्ध गराउने</p> <p>6. सार्वजनिक सेवाहरु (विजुली, टेलिफोन, यातायात) सुचारु गर्ने ।</p> <p>7. पुर्ननिर्माणका सामाग्रीहरु उपलब्ध गराउने</p> <p>8. विग्रे भत्केका संरचनाहरुको भग्नावशेष हटाउन कार्य गर्ने ।</p> <p>9. क्षतिभएका पूर्वाधारहरुको विस्तृत विवरण तयार गर्ने ।</p> <p>10. खेतिवाली पूर्ण वा आंशिक रूपमा नष्ट भएका परिवारहरुलाई कृषि कार्यालय सँग समन्वय गरी सहुलियत रूपमा वित्तविजन उपलब्ध गराउने ।</p> <p>11. छिटो उत्पादन हुने प्रजातीका वित्तविजनहरु उपलब्ध गराउने ।</p> <p>12. पूर्वाधारहरु पुनःनिर्माण गर्न आवश्यक विस्तृत प्राविधिक इष्टिमेट गर्ने र सम्बन्धित कार्यालयमाप्रतिवेदन पठाउने ।</p> <p>13. वालीविमा गरेको भए क्षतिपूर्ति दिने</p>			
दोस्रो र तेश्रो महिना	<p>1. उपलब्ध बजेटको आधारमा विग्रेका, भत्केका पूर्वाधारहरु पुर्न निर्माण प्रक्रियालाई अगाडि बढाउने ।</p> <p>2. गाउँ विकासको वार्षिक योजनामा समावेश गराउने</p> <p>3. मनोसामाजिक समस्या आउन नदीन कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने ।</p>	भौतिक पुर्वाधार समिति	गाउँपालिका	संघसंस्था

७. आवश्यकताको लेखाजोखा

कुनै पनि प्रकोपको कारण हुने विपद्जन्य घटनामा सम्बन्धित विषयगत क्षेत्रबाट वितरण गरिने राहत सामग्रीहरू र तत्काल सेवा पुऱ्याउनका लागि चाहिने सरसामानहरू उपलब्ध भएबमोजिम समावेश गरिएको छ।

७.१ विषयगत स्रोत साधनको आँकलन

तालिका २०. विषयगत स्रोत साधनको आँकलन

विषयगत क्षेत्र	स्रोत, साधन/उपकरण	संख्या वा परिमाण	भण्डारण स्थल, स्थान	सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.
समन्वय, सुचना तथा खोज, उद्धार	दमकल एम्बुलेन्स	छैन २	आ.गा.पा. कार्यालय	
संरक्षण	यि विषयगत क्षेत्रको स्रोतहरू नखुलेको।			
स्वास्थ्य तथा पोषण				
खानेपानी तथा सरसफाई				
खाद्यन्न तथा कृषि				
शिघ्र पुर्तलाभ				
आपतकालिन शिक्षा तथा सर्वेक्षण				
आपतकालिन आवास तथा गैरखाद्य				

७.२ बन्दोबस्तीका सामानको आँकलन

क) विपद प्रतिकार्यका लागि आलिताल गाउँपालिकासंग उपलब्ध बन्दोबस्तीका सामानहरूको विवरण निम्न अनुसार रहेको छ :

तालिका २१. बन्दोबस्तीकासामानकोआँकलन

क्र.स.	विवरण	इकाई	संख्या	अवस्था	भण्डारण स्थान	रहेको सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नंम्बर
१	रेस्क्यु डोरी	रोल	५	चालु	आ.गा.पा. कार्यालय		
२	लाइफ ज्याकेट	थान	१०	चालु	आ.गा.पा.कार्यालय		
३	ह्याण्ड माईक	थान	१०	चालु	आ.गा.पा. कार्यालय		
५	ईमरजेन्सी लाईट (हेड लाईट)	थान	१०	चालु	आ.गा.पा. कार्यालय		
६	Saftey helmet	थान	१०	चालु	आ.गा.पा. कार्यालय		
७	वेल्चा	थान	१०	चालु	आ.गा.पा. कार्यालय		
८	गैटी	थान	१०	चालु	आ.गा.पा.कार्यालय		
९	प्राथमिक उपचार बाकस	थान	१०	चालु	आ.गा.पा. कार्यालय		
१०	सिटिट	थान	१०	चालु	आ.गा.पा.कार्यालय		
११	एम्बुलेन्स	थान	२	चालु	आ.गा.पा. कार्यालय		

स्रोत: आलिताल गाउँपालिकावाट प्राप्त विवरण अनुसार

ख) आलिताल गाउँपालिकाका समुदायमा रहेका खोज तथा उद्धारका सामग्रीहरू

१ : आलिताल गाउँपालिका वडा नं.३ भुंगडा बेतन्ना ।

तालिका २२. समुदायमारहेकाखोजतथाउद्धारकासामाग्रीहरूवडानं.३भुंगडाबेतन्ना

क्र.सं.	सामग्रीको नाम	इकाई	परिणाम	क्र.सं.	सामग्रीको नाम	इकाई	परिणाम
१.	स्टेचर (फोल्डिङ)	थान	२	१५	टर्च ठुलो	थान	४
२.	प्राथमिक उपचार बाकस (औसषी सहित)	थान	१	१६	त्रिपाल	थान	४
३.	हेलमेट	थान	६	१७	सेनीटरी प्याड	थान	५

४.	बुट	जोर	६	१८	चटाई	थान	४
५.	रेनकोट	जोर	६	१९	हाते आरा	थान	२
६	छाता	थान	४	२०	ताला ठुलो	थान	१
७	डोरी (९ MMनाइलन)	मि.	२००	२१	चक्कु	थान	१
८.	हसिया ठुलो	थान	१	२२	हाते माईक	थान	१
९	बेल्या	थान	१	२३	पन्जा खस्तो	जोड	६
१०	गैटि	थान	२	२४	हयामर (सानो)	थान	१
११	फरुवा	थान	१	२५	सिट्टी ठुलो	थान	१०
१२	बाक्स (ठुलो सामग्री राख्न)	थान	१	२६	कम्मल	थान	४
१३	बञ्चरो	थान	१	२७	स्यानीटाईजर	थान	२
१४	सब्बल	थान	२	२८	मास्क	पाकेट	२

२ : आलीताल गाउँपालिका वडा नं.३ रक्सौन

तालिका २.३. समुदायमारहेकाखोजतथाउद्धारकासामाग्रीहरू वडानं.३रक्सौन

क्र.सं.	सामग्रीको नाम	इकाई	परिणाम	क्र.सं.	सामग्रीको नाम	इकाई	परिणाम
१.	लाईफ ज्याकेट	थान	०	१५	गैटी	थान	०
२.	स्टेचर	थान	१	१६	केराबीना	थान	०
३.	मेगाफोन	थान	०	१७	बाक्स	थान	१
४.	प्राथमिक उपचार बाक्स	थान	०	१८	बन्चरो	थान	०
५.	साईरन	थान	०	१९	सब्बल	थान	०
६	हेलमेट	थान	०	२०	टर्च	थान	०
७	बुट	जोड	१	२१	त्रिपाल	थान	३
८.	रेनकोट	थान	०	२२	चटाई	थान	३
९	सिट्टी	थान	३	२३	कम्मल	थान	३

१०	छाता	थान	०	२४			
११	टयुव	थान	१	२५			
१२	डोरी	मिटर	२००	२६			
१३	हेडलाईट	थान	०	२७			
१४	बेल्वा	थान	०	२८			

३ : आलिताल गाउँपालिका वडा नं.४ घरेलु

तालिका२४. समुदायमारहेकाखोजतथाउद्धारकासामाग्रीहरू वडानं.४ घरेलु

क्र.सं.	सामग्रीको नाम	इकाई	परिणाम	क्र.सं.	सामग्रीको नाम	इकाई	परिणाम
१.	लाईफ ज्याकेट	थान	३	१५	गैटी	थान	०
२.	स्टेचर	थान	०	१६	केराबीना	थान	०
३.	मेगाफोन	थान	०	१७	बाकस	थान	१
४.	प्राथमिक उपचार बाकस	थान	०	१८	बन्चरो	थान	०
५.	साईरन	थान	०	१९	सब्बल	थान	०
६.	हेलमेट	थान	४	२०	टर्च	थान	२
७.	बुट	जोड	४	२१	त्रिपाल	थान	२
८.	रेनकोट	थान	२	२२	चटाई	थान	२
९.	सिटटी	थान	०	२३	कम्बल	थान	३
१०	छाता	थान	४	२४			
११	टयुव	थान	०	२५			
१२	डोरी	मिटर	२००	२६			
१३	हेडलाईट	थान	२	२७			
१४	बेल्वा	थान	०	२८			

४ : आलिताल गाउँपालिका वडा नं. ५ सैन

तालिका२५. समुदायमारहेकाखोजतथाउद्धारकासामाग्रीहरू वडानं. ५ सैन

आलीताल गाउँपालिका, डडेल्धुरा

क्र.सं.	सामग्रीको नाम	इकाई	परिणाम	क्र.सं.	सामग्रीको नाम	इकाई	परिणाम
१.	लाईफ ज्याकेट	थान	०	१५	गैटी	थान	१
२.	स्टेचर	थान	२	१६	केराबीना	थान	०
३.	मेगाफोन	थान	०	१७	बाक्स	थान	१
४.	प्राथमिक उपचार बाक्स	थान	१	१८	बन्चरो	थान	०
५.	साईरन	थान	०	१९	सब्बल	थान	१
६.	हेलमेट	थान	४	२०	टर्च	थान	३
७.	बुट	जोड	४	२१	त्रिपाल	थान	३
८.	रेनकोट	थान	४	२२	चटाई	थान	३
९.	सिटटी	थान	०	२३	कम्बल	थान	३
१०	छाता	थान	४	२४			
११	टयुव	थान	०	२५			
१२	डोरी	मिटर	२००	२६			
१३	हेडलाईट	थान	०	२७			
१४	बेल्वा	थान	१	२८			

५ : आलिताल गाउँपालिका वडा नं.७ खिन्नेभाडी

तालिका २६. समुदायमारहेकाखोजतथाउद्धारकासामाग्रीहरू वडानं.७ खिन्नेभाडी

क्र.सं.	सामग्रीको नाम	इकाई	परिणाम	क्र.सं.	सामग्रीको नाम	इकाई	परिणाम
१.	लाईफ ज्याकेट	थान	३	१५	गैटी	थन	०
२.	स्टेचर	थान	१	१६	केराबीना	थन	०
३.	मेगाफोन	थान	०	१७	बाक्स	थन	१
४.	प्राथमिक उपचार बाक्स	थान	१	१८	बन्चरो	थन	०
५.	साईरन	थान	१	१९	सब्बल	थन	०

६	हेलमेट	थान	३	२०	टर्च	थन	०
७	बुट	जोड	२	२१	त्रिपाल	थन	२
८.	रेनकोट	थान	२	२२	चटाई	थन	१
९	सिटटी	थान	२	२३	कम्बल	थन	२
१०	छाता	थान	२	२४			
११	टयुव	थान	१	२५			
१२	डोरी	मिटर	१००	२६			
१३	हेडलाईट	थान	०	२७			
१४	बेल्वा	थान	०	२८			

७.३ अन्य आवश्यकताहरु

आलिताल गाउँपालिका अन्तर्गत विपद प्रतिकार्यका लागि थप आवश्यक पर्ने सामग्रीको विवरण निम्न अनुसार उल्लेख गरिएकोछ :

तालिका ७. विपदप्रतिकार्यकालागिथपआवश्यकपर्नेसामग्रीकोविवरण

क्र.स.	आवश्यक सामग्रीको विवरण	इकाई	आवश्यक संख्या	कैफियत
१	सिटि	सेट	२	
२	हाते माइक	सेट	१	
३	साइरेन	सेट	१	
४	स्टेचर	सेट	५	
५	ईमर्जेन्सी टर्च लाईट	वटा	१५	
६	रवरको पञ्जा	सेट	१०	
७	थ्रो व्याग	वटा	५	
८	प्राथमिकउपचार किट (सानो)	सेट	१०	
९	खन्ती (सव्वल)	वटा	१०	
१०	बेल्वा	वटा	१०	
११	गैंती	वटा	१०	
१२	एयर लिफ्ट व्याग	वटा	१०	
१३	सेफ्टी भेष्ट	वटा	५०	

१४	हेड लाईट	वटा	१५	
१५	त्रिपाल	वटा	५०	
१६	रवर म्याट्रेस	वटा	५०	
१७	वाल्टी	वटा	१५	
१८	सेल्टर किट	वटा	१०	
१९	श्ववाहान	वटा	१	
२०	ईन्थनबाट चल्ने ज्याक्ट्याम्मर	वटा	१०	
२१	खानेपानि ट्यांकी (५००० लिटर)	वटा	१०	
२२	ईन्थनबाट चल्ने आरा	वटा	१०	
२३	फ्लोरिस्सेन्ट ज्याकेट	वटा	१५	
२४	आगो निभाउने यन्त्र	वटा	१०	
२५	घन	वटा	२०	
२६	फरुवा	वटा	२०	
२७	हाँसिया	वटा	२०	
२८	ब्लील चेएर	वटा	१०	
२९	तस्ला	वटा	२०	
३०	एक्सामेटर (जेशीवी)	वटा	१	

७.४ अनुमानित लागत

तालिका २८. विपद्प्रतिकार्यकालागिअनुमानितलागत

क्र.स.	आवश्यक सामग्रीको विवरण	इकाई	आवश्यक संख्या	अनुमानितलागत रु.
१	सिटि	सेट	२	४०००
२	हाते माइक	सेट	१	१२००
३	साइरेन	सेट	१	५०००
४	स्टेचर	सेट	५	१२,५००
५	ईमर्जेन्सी टर्च लाईट	वटा	१५	१५,०००

क्र.सं.	आवश्यक सामग्रीको विवरण	इकाई	आवश्यक संख्या	अनुमानितलागत रु.
६	रवरको पञ्जा	सेट	१०	५०००
७	थ्रो व्याग	वटा	५	५०००
८	प्राथमीकउपचार किट (सानो)	सेट	१०	६०,०००
९	खन्ती (सब्ल)	वटा	१०	१०,०००
१०	वेल्चा	वटा	१०	५०००
११	गैंती	वटा	१०	१०,०००
१२	एयर लिफ्ट व्याग	वटा	१०	१५,०००
१३	सेफ्टी भेष्ट	वटा	५०	२५,०००
१४	हेड लाईट	वटा	१५	२२,५००
१५	त्रिपाल	वटा	५०	७५,०००
१६	रवर म्याट्रेस	वटा	५०	५०,०००
१७	बाल्टी	वटा	१५	७,५००
१८	सेल्टर किट	वटा	१०	८०,०००
१९	श्ववाहान	वटा	१	२,५००,०००
२०	ईन्धनबाट चल्ने ज्याक्ट्याम्मर	वटा	१०	२००,०००
२१	खानेपानि ट्यांकी (५००० लि.)	वटा	१०	७००,०००
२२	ईन्धनबाट चल्ने आरा	वटा	१०	२५०,०००
२३	फ्लोरिस्सेन्ट ज्याकेट	वटा	१५	३७,५००
२४	आगो निभाउने यन्त्र	वटा	१०	५०,०००
२५	घन	वटा	२०	१०,०००
२६	फरुवा	वटा	२०	१०,०००
२७	हँसिया	वटा	२०	१०,०००
२८	क्लील चेएर	वटा	१०	१५०,०००
२९	तस्ला	वटा	२०	१०,०००
३०	एक्सामेटर (जेशीवी)	वटा	१	५,०००,०००

७.५ आर्थिक श्रोत र उपलब्ध हुने विधि र संयन्त्र

विपद व्यवस्थापनमा आईपर्ने खर्चहरुका लागी गाउँपालिकामा विपद व्यवस्थापनकोष स्थापनागर्नुपर्ने देखिएको छ । विषयगत क्षेत्रहरुले विपद पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका लागी पेश गरेको योजना स्वीकृत भएपछि स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति मार्फत बजेट रकम माग गरिनेछ । योजना कार्यान्वयन गर्न गाउँपालिकाको वार्षिक बजेट वा विपद व्यवस्थापन कोषबाट वडाको हकमा सम्बन्धीत वडा कार्यालय मार्फत र गाउ स्तरीय विषयगत कार्यसमूहको हकमा सम्बन्धीत संयोजक निकाय, कार्यालय मार्फत विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागी रकम उपलब्ध गराउने गाउँपालिकाको क्षमताले नभ्याउने कामको लागी सुदूर पश्चिम प्रदेश सरकार वा जिल्ला प्रशासन कार्यालय मार्फत संघिय सरकारसँग अनुरोध गरिनेछ । साथै विपद व्यवस्थापन कोष वृद्धिका लागी विभिन्न मानवीय सहायता कार्यमा संलग्न निकाय, संघसंस्था तथा निजी क्षेत्रहरुसँग सहकार्य गरी सहयोग आदानप्रदान गरिनेछ ।

७.५ मापदण्डहरु

मानवीय सहयोगको स्फेयर मापदण्ड अनुसारका सामाग्रीहरु प्रयोगमा ल्याउन कोसिश हुनु पर्दछ र प्रभावितहरूको पहुँच निम्न वस्तुमा हुनेछ ।

१. खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता प्रवर्द्धन सम्बन्ध मापदण्डहरु

खानेपानी,	सरसफाई	स्वच्छता प्रवर्द्धन
1. कम्तीमा १५ लिटर पानीप्रतिव्यक्तिप्रतिदिनखानेपानी र सरसफाईकोलागि	7. २० जनाव्यक्तिकोलागि १ वटा शौचालयहुनु पर्ने	
2. १ धाराले २५० जनाव्यक्तिलाई पग्ने : ७.५ लि प्रतिमिनेट पानीआउने धारा	8. शौचालय वस्तीबाट ५० मिटर टाढा हुनुपर्ने	
3. ५०० लिटर व्याण्ड पम्प एक मिनेटमा १७ लिटर पानीआउने	9. शौचालयअपांग मैत्रीहुनु पर्ने	
4. घरबाट ५०० मिटर जतिमापानीउपलब्धहनपर्ने	10.	
5. पानीलिनकुर्ने समय ३० मिनेट		
6. महिला र वालवालिकाकालागि सरक्षितहुनुपर्ने		

२. खाद्य सुरक्षा र पोषण सम्बन्ध मापदण्डहरु

खाद्य सुरक्षा	पोषण	1. Nutrient requirements
2. प्रतिदिनप्रतिव्यक्ति २१००	६. ५ प्रकारका खाद्य	9. Energy 2,100kCal

		सामाग्री दैनिकउपभोग गर्न आवश्यक पर्ने	10. Protein 53g (10% of total energy)
3.	क्यालोरी : १० देखि १२ प्रतिशतप्रोटीन र १७प्रतिशत फयाट हुनपर्ने नगद सहयोग यदिबजार मा खाद्यान्न उपलब्ध छ भने	7. ५ वर्ष मुनिका, गर्भवती सुल्केरी, जेठ नागरिक र एचआई संकमितकोलागिथपोषणयक्त खानादिनपर्ने	11. Fat 40g (17% of total energy)
4.	खाद्यान्न संस्कृतीअनसार, गणस्तर यक्त, राम्ररी प्याक गरिएको, मितिनसकिएको हुनुपर्ने	8.	12. Vitamin A 550µg retinol activity equivalents (RTE)
5.			13. Vitamin D 6.1µg
			14. Vitamin E 8.0mg alpha-tocopherol equivalents (alpha TE)
			15. Vitamin K 48.2µg
			16. Vitamin B1 (thiamine) 1.1mg
			17. Vitamin B2 (riboflavin) 1.1mg
			18. Vitamin B3 (niacin) 13.8mg niacin equivalents (NE)
			19. Vitamin B6 (pyridoxine) 1.2mg
			20. Vitamin B12 (cobalamin) 2.2µg
			21. Folate 363µg dietary folate equivalents (DFE)
			22. Pantothenate 4.6mg
			23. Vitamin C 41.6mg
			24. Iron 32mg
			25. Iodine 138µg
			26. Zinc 12.4mg
			27. Copper 1.1mg
			28. Selenium 27.6µg
			29. Calcium 989mg
			30. Magnesium 201mg

३. आवास र वस्ती व्यवस्थापन

आवास	बस्ती व्यवस्थापन	
31. ३.५ स्क्वायर मिटर प्रतिव्यक्ति -पकाउने, नुहाउने र सरसफाई वाहेक)	36. ४५ स्क्वायर मिटर शिविरमा	
32. ४.५ देखि ५.५ स्क्वायर मिटर जाडो र शहरी स्थानमाजांहापकाउनपनित्यहि गरिन्छ,	37. वातावरणीय विनाशहुने पक्षलाई ध्यानदिनपर्दछ, र वातावरण विनाशहुनहुन्दैन	
33. भुइदेखि सिलिङ् कम्तिमा २ मिटर गर्मी स्थानमा २.५ मिटर	38.	
34. घर सुरक्षित र गोप्यताकायम गर्न सक्ने तरिकाले बनाउनु पर्दछ,		
35. २ जोर लगाप्रतिव्यक्ति संस्कृती, मौसम, उमेर, अनुसार		

४. स्वास्थ्य

स्वास्थ्य	प्रजनन मातृ तथा वाल स्वास्थ्य
<ul style="list-style-type: none"> एक स्वास्थ्य सेवा केन्द्रले १०००० जनालाई सेवा दिन पर्ने एक जिल्ला र ग्रामिण अस्पतालले २५०००० जनालाई सेवादिनपर्ने स्वास्थ्य सेवा दिंदा सुरक्षा र गोपनियता कायम राख्न पर्ने, छुटौटै परामर्श कोठा हुनुपर्ने १००० जनाकोलागि १ देखि २ जना सामुदायिक स्वास्थ्य कार्यकर्ता स्वास्थ्य सेवा निशुल्क हुनुपर्ने र शुल्क लिन नपाइने 	<ul style="list-style-type: none"> तालिम प्राप्त व्यक्तिबाट सत्केरी ८० प्रतिशत हुनुपर्ने तालिम प्राप्त व्यक्तिबाट सुत्केरी गर्नपर्ने १०,००० कालागि २३ जना

८. अन्य निकायहरूसँगको समन्वय र सहकार्य

विपद्को समयमा आलितालगाउँपालिकाले छिमेकी पालिकाहरूसँग सहयोग आदानप्रदान गर्नेछ । विशेषगरी वाढी/पहिरोको समयमा प्रभावकारी प्रतिकार्यका लागी दमकल, एम्बुलेन्स, तथा आलीताल गाउँपालिका, डडेल्धुरा

अत्यावश्यक मानवीय सहायता आदान प्रदान गर्न सक्नेछ । सहयोग आदान प्रदान गर्न आवश्यक लिखित समझदारी, सम्झौता गरिने छ । प्रदेश सरकार तथा जिल्ला स्थीत सरकारी कार्यालयहरूबाट समेत प्रतिकार्यको लागि स्रोत, साधनहरू प्राप्त हुने अपेक्षा गरिएको छ । जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति साथै विभिन्न निकायसँगको सहयोग र समन्वयलाई थप मजबुत गरिनेछ । जिल्ला आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्रसँग वाढी/पहिरो सम्बन्धी सूचना आदान प्रदान हुने गर्दछ । यसको साथै नेपाल रेडक्रस लगायत बिकास साफेदारहरूसँग सहयोग, समन्वय र सहकार्यमा वृद्धि गरिनेछ साथै विपद प्रतिकार्यमा निजी तथा सार्वजनिक क्षेत्रलाई समेत समन्वय र सहकार्य गरिनेछ जसबाट विपद प्रतिकार्य प्रभावकारी र परिणाममुखी सावित हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

९. लैंड्रिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

स्थानीय विपद तथा जलवायु उत्थानशील समितिले विपद प्रतिकार्यलाई समावेशी र प्रतिकार्यका लागि गरिने सम्पुर्ण क्रियाकलापहरूमा लैंड्रिक तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई उच्च महत्व दिएर प्रतिकार्यको पुर्वतयारीका गतिविधी देखि नै समावेशीकरणका लागि सबैको समान सहभागीता सुनिश्चित गरिनेछ । विशेष गरि संरक्षण विषयगत क्षेत्रलाई प्रभावकारी तुल्याईनेछ भने प्रभावित हुन सक्ने तथा प्रभावित भएका समुदाय, जातजाती, महिला, अपांगता भएका व्यक्ति, ज्येष्ठ नागरिक, वालवालिका, गरिब, दलित, संकताभिमुख समुदायमा राहत वितरण तथा आवास व्यवस्थापनका कार्यहरू संचालन गर्दा लैंड्रिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई सुनिश्चितता गरिनेछ ।

१०. अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना

१०.१ लक्ष्य र सूचकहरू

यस योजनाको कार्यान्वयन मार्फत तपशिलमा उल्लेख गरिए अनुसारको सुचकहरू तय गरि त्यसका लागि न्युनतम आधार रेखा तयार गरि लक्ष्य समेत निर्धारण गरिएको छ :

तालिका २९. अनुगमनकालागिलक्ष्यरसूचकहरू

सि.नं.	सूचक	आधार रेखा	लक्ष्य
१.	जिल्ला स्तरमा विपद्बाट हुने मृत्यु दर उल्लेख्य मात्रामा कम गर्ने		
१.१	विपद्बाट मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत संख्या (सङ्कर दुर्घटना बाहेक)	५	०
१.२	सङ्कर दुर्घटनाबाट मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत संख्या	२	०
२.	जिल्ला स्तरमा विपद्बाट प्रभावित व्यक्तिहरूको संख्या उल्लेख्य मात्रामा कम गर्ने		
२.१	विपद्बाट प्रत्यक्ष प्रभावित हुने परिवारहरूको वार्षिक औसत संख्या	३०%	८%
२.२	विपद्बाट घाईते हुने व्यक्तिहरूको वार्षिक औसत संख्या	५%	०

सि.नं.	सूचक	आधार रेखा	लक्ष्य
२.३	सडक दुर्घटनाबाट घाईते हुने व्यक्तिहरूको वार्षिक औसत संख्या	१%	०
२.४	विपद्बाट क्षति हुने घरहरूको वार्षिक औसत संख्या	१५%	५%
३.	जिल्लास्तरमा कूल गार्हस्थ्य उत्पादनमा विपद्को कारण हुने वार्षिक औसत प्रत्यक्ष आर्थिक क्षति		
४.	संघ, प्रदेश र स्थानीय तहहरू र सरोकारवालाहरू बीच अन्तर तथा परस्पर समन्वय र साझेदारी अभिवृद्धि गर्ने संयन्त्र विकास गर्ने (प्रतिशत)	५०%	९०%
५.	बहुप्रकोप पूर्वसूचना प्रणाली र विपद् जोखिम सूचना तथा आंकलनको उपलब्धता र पहुँचमा उल्लेख्य बढ्दि गर्ने		
५.१	कूल क्षेत्रफलको अनुपातमा बहुप्रकोप अनुगमन तथा पूर्वसूचना प्रणाली स्थापना र संचालन भएको क्षेत्रफलको प्रतिशत	१०%	९०%
५.२	विपद् प्रभावित क्षेत्रको जनसंख्याको अनुपातमा स्थानीय वा राष्ट्रिय सूचना प्रणाली मार्फत पूर्वसूचना प्राप्त गर्ने जनसंख्याको प्रतिशत	१०%	९०%
५.३	विपद् जोखिमयुक्त क्षेत्रहरूमा पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी कार्यविधि लागु भएको प्रतिशत	१०%	९०%
५.४	स्थानीय स्तरमा उपयोगी विपद् जोखिमसम्बन्धी सूचना तथा जानकारी एवं आंकलन जनसमुदायलाई उपलब्ध गराउन सक्ने स्थानीय तहहरूको प्रतिशत	१०%	९०%
५.५	पूर्वसूचना प्राप्त भएपछि विपद् प्रभावित क्षेत्रबाट सुरक्षित स्थानमा सारिएका जनसंख्याको प्रतिशत	१०%	९०%

१०.२ अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई संयन्त्र

यस गाउँपालिका स्तरिय विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई मनसुन पश्चात समिक्षा गरिने छ । उक्तसमिक्षाबाट प्राप्त पृष्ठपोषण र मार्गदर्शनका आधारमा योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ साथै हरेक वर्ष पुर्व मनसुन अवधिमा योजनाको अध्यावधिक गरी गाउँपालिका स्तरीय विपद् व्यवस्थापनको एक दस्तावेजीकरणको रूपमा विकास गरिनेछ ।

१०.३ अनुगमन तथा मूल्याङ्कन कार्ययोजना

यस गाउँपालिका अन्तर्गत योजना कार्यान्वयनको क्रममा नियमित अनुगमन र मूल्यांकन गर्न अधिकार प्राप्त अनुगमन समिति गठन गरिनेछ उक्त समिति मार्फत योजना कार्यान्वयनको उपलब्धी र आवधिक प्रगती मूल्यांकन गरी प्राप्त सुझाव अनुसार योजनाको परिमार्जन गरिनेछ । यस योजनाको पुनरावलोकन तथा पृष्ठपोषण संकलन तलको तालिका बमोजिम हुनेछ :

तालिका ३०. योजनाकोपुनरावलोकनतथापृष्ठपोषणसंकलनसमयतालिका

पुनरावलोकन गरिने अवधि	जिम्मेवार निकाय	गर्नुपर्ने मुख्य कार्य	समय
हरेक वर्ष वैशाख महिना	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	योजना कार्यान्वयनको समिक्षा वैठक	महिनाको अन्तिमहप्ता
हरेक वर्ष मंसिर महिना	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	योजना कार्यान्वयनको समिक्षा वैठक	महिनाको अन्तिम हप्ता

१०.४ क्षमता विकास

विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नका लागि दक्ष व्यक्ति तथा सस्थाहरुको सहयोगमा देहायका क्रियाकलापहरु गरिनेछ ।

- क) विषयगत क्षेत्रहरुसंग सम्बन्धीत आवश्यक अभिमुखीकरण, तालीम, अभ्यास गर्ने ।
- ख) वडा स्तरका विपद् व्यवस्थापन समितिलाई विपद् व्यवस्थापन तालीम प्रदान गर्ने ।
- ग) विपद् प्रतिकार्य समुह (खोज तथा उद्धार, प्राथमिक उपचार र पुर्वसुचना), जल तथा वर्षा मापकहरु र सरोकारवालाहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने
- घ) आलिताल गाउँपालिकाविपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना गरी प्रभावकारी रूपमा सँचालन गर्ने ।
- ड) विपद् प्रभावित स्थानमा रहेका विद्यालयहरु र स्थानीय स्वयंसेवकहरुलाई विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी तालीम प्रदान गर्न विषयगत क्षेत्रको क्षमता विकास गर्ने ।
- च) बन्दोबस्तीका सामान तथा औजारहरु व्यवस्थापनका लागि विषयगत क्षेत्रहरुको क्षमता विकास गर्ने ।

छ) मनसुन पुर्व विषयगत क्षेत्रको क्षमता अभिवृद्धि र आपतकालिन अवस्थाको पुर्वतयारीका लागी वर्षको एक पटक नमुना अभ्यासहरु संचालन गर्ने ।

१०.५ विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पुनरावलोकन र पृष्ठपोषण

स्थानीय विपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई प्रत्येक वर्ष मनसुन भन्दा अगावै पुनरावलोकन र अद्यावधिक गरिने छ। यसरी अद्यावधीक गर्दा विगतका सिकाई तथा असल अभ्यासलाई समेत दस्तावेजीकरण गरिनेछ ।

तालिका ३१. योजनापुनरावलोकनरअद्यावधिकगर्नेसमयावधि

योजना पुनरावलोकन गरिने समय अवधि	जिम्मेवार निकाय	गर्नु पर्ने मुख्य कार्य (बैठक, बजेट व्यवस्था आदि)	योजना पुनरावलोकन वा अद्यावधिक समय	योजना पुनरावलोकनको कममा प्राप्त गरेका पृष्ठपोषण
१ /१ वर्षमा	गाउँपालिका वा वडा प्रमुख	बैठक गर्ने, बजेट व्यवस्थापन गर्ने, सामाग्रिको उचित भण्डारण गर्ने	प्रत्येक आर्थिक वर्ष अन्तिममा	

अनुसूचिहरू

अनुसूचि- १: स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिको विवरण

क्र.सं.	नम	पद	ठेगाना	सम्पर्क नं.
१	वल बहादुर गरुङ्ग	संयोजक	आलिताल गाउँपालिका अध्यक्ष	९८५८७५९९९९
२	जल कुमारी विष्ट	सदस्य	आलिताल गाउँपालिका उपाध्यक्ष	९८१२७२७५७७
३	पूर्ण बहादुर ऐर	सदस्य	आलिताल गा.पा. वडा नं. १ अध्यक्ष	९८१४६७३५०७
४	जनक बहादुर मल्ल	सदस्य	आलिताल गा.पा. वडा नं. २ अध्यक्ष	९८१६६६३०७
५	लोकेश महरा	सदस्य	आलिताल गा.पा. वडा नं. ३ अध्यक्ष	९७४९५५८४३०
६	चन्द्र देव बोहरा	सदस्य	आलिताल गा.पा. वडा नं. ४ अध्यक्ष	९७४९५०८७९९
७	प्रकाश सिंह बोहरा	सदस्य	आलिताल गा.पा. वडा नं. ५ अध्यक्ष	९८२१६३२९६९
८	कुमार बुढा	सदस्य	आलिताल गा.पा. वडा नं. ६ अध्यक्ष	९७४९५००५७८
९	विर बहादुर बोहरा	सदस्य	आलिताल गा.पा. वडा नं. ७ अध्यक्ष	९७४९०३०३८८
१०	गणेश ब. थापामगर	सदस्य	आलिताल गा.पा. वडा नं. ८ अध्यक्ष	९८१०७८४५१६
१५	नेपाल रेडक्रस र स्थानीय संघसंस्था	सदस्य	आलिताल गाउँपालिका भित्र काम गर्ने	९७४९५०३९५२
१६	विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी विज्ञ	सदस्य	आलिताल गाउँपालिका भित्र	-
१७	शिक्षा शाखा प्रतिनिधी	सदस्य	आलिताल गाउँपालिका, डडेल्धुरा	९८५८७७७०२८
१८	स्वास्थ्य शाखा प्रतिनिधी	सदस्य	आलिताल गाउँपालिका, डडेल्धुरा	९८११६०२०५२
१९	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत वा निजले तोकेको व्यक्ति	सदस्य-सचिव	आलिताल गाउँपालिका, डडेल्धुरा	-

अनुसुचि-२: आलीताल गाउँपालिका स्तरमा विपद् प्रतिकार्य तालिम प्राप्त जनशक्ति

क्र.सं.	तालिम प्राप्त व्यक्ति	ठेगाना	सम्पर्क नं.	लिएको तालिमको षियय	कैफीयत
१	हरिदत्त जोशी	वडा नं.३ रक्षौन	९८४८८७९४१३	पूर्व सुचना सम्बन्धी	
२	कमला डांगी	वडा नं.३ रक्षौन	९८४९६०६२४२	पूर्व सुचना सम्बन्धी	
३	कलावती धामी बोहरा	वडा नं.३ रक्षौन	९८६८४०९०५२	पूर्व सुचना सम्बन्धी	
४	पार्वती राना मगर	वडा नं.३ रक्षौन	९८१२६३०५७६	प्राथमिक उपचार सम्बन्धी	
५	जयमती कुवर	वडा नं.३ रक्षौन	-	प्राथमिक उपचार सम्बन्धी	
६	मिना देवी रानामगर	वडा नं.३ रक्षौन	९८००६४९६७२	प्राथमिक उपचार सम्बन्धी	
७	निर्मला थापा	वडा नं.३ रक्षौन	-	प्राथमिक उपचार सम्बन्धी	
८	हेमन्ती बोहरा	वडा नं.३ रक्षौन	९८६५८५१८४७	खोज उद्धार सम्बन्धी	
९	भविसरा सारु	वडा नं.३ रक्षौन	-	खोज उद्धार सम्बन्धी	
१०	नर्मा बोहरा	वडा नं.३ रक्षौन	९८१०६८६४६८	खोज उद्धार सम्बन्धी	
११	गणेश बोहरा	वडा नं.३ रक्षौन	-	खोज उद्धार सम्बन्धी	
१२	बिपुल राना मगर	वडा नं.३ रक्षौन	-	खोज उद्धार सम्बन्धी	
१३	मिन बहादुर बोहरा	वडा नं.३ रक्षौन	९८२२६५३११२	खोज उद्धार सम्बन्धी	
१४	मान बहादुर महरा	वडा नं.३ भुंगडा बेतन्ना	९८१२७५५१४६	पूर्व सुचना सम्बन्धी	
१५	ईश्वरी बोहरा	वडा नं.३ भुंगडा बेतन्ना	९८४७७३१४४७	पूर्व सुचना सम्बन्धी	
१६	राधीका धामी	वडा नं.३ भुंगडा बेतन्ना	९८६४६४५५६४	पूर्व सुचना सम्बन्धी	
१७	मंगलि देवी महरा	वडा नं.३ भुंगडा बेतन्ना	९८६८७८९३२०	प्राथमिक उपचार सम्बन्धी	
१८	हरिना धामी	वडा नं.३ भुंगडा बेतन्ना	९८४४८१४६५४	प्राथमिक उपचार सम्बन्धी	

आलीताल गाउँपालिका, विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७८

१९	गौरी महरा	वडा नं.३ भुंगडा बेतन्ना	९८००६९८९८०	प्राथमिक सम्बन्धी	उपचार
२०	डम्बर बहादुर बोहरा	वडा नं.३ भुंगडा बेतन्ना	९८०९४९५३९९	खोज उद्धार सम्बन्धी	
२१	धन बहादुर बोहरा	वडा नं.३ भुंगडा बेतन्ना	-	खोज उद्धार सम्बन्धी	
२२	शिव बहादुर महरा	वडा नं.३ भुंगडा बेतन्ना	-	खोज उद्धार सम्बन्धी	
२३	तुलसि महरा	वडा नं.३ भुंगडा बेतन्ना	९८४७७३१३५२	खोज उद्धार सम्बन्धी	
२४	हरिश महरा	वडा नं.३ भुंगडा बेतन्ना	९८६८५६९५९५	खोज उद्धार सम्बन्धी	
२५	तुलसि महरा बि	वडा नं.३ भुंगडा बेतन्ना	९८२१६७३९०७	खोज उद्धार सम्बन्धी	
२६	लिल बहादुर बोहरा	वडा नं.४ घरेलु	९७४९०३०५१६	पूर्व सुचना सम्बन्धी	
२७	टिकेश्वरी बोहरा	वडा नं.४ घरेलु	९८६६१०८२७९	पूर्व सुचना सम्बन्धी	
२८	चेत बहादुर मडै	वडा नं.४ घरेलु	९८४९७५०४१०	पूर्व सुचना सम्बन्धी	
२९	शारदा बोहरा	वडा नं.४ घरेलु	९८४९२८०५१७	प्राथमिक सम्बन्धी	उपचार
३०	धना देवी बोहरा	वडा नं.४ घरेलु	-	प्राथमिक सम्बन्धी	उपचार
३१	मानमती बोहरा	वडा नं.४ घरेलु	९८४८८९८५६६	प्राथमिक सम्बन्धी	उपचार
३२	भागरथी मडै	वडा नं.४ घरेलु	-	प्राथमिक सम्बन्धी	उपचार
३३	तुलाराम मडै	वडा नं.४ घरेलु	९८४८९९९३५०	खोज उद्धार सम्बन्धी	
३४	प्रकाश बोहरा	वडा नं.४ घरेलु	९८६२७२५१५०	खोज उद्धार सम्बन्धी	
३५	तारा मडै	वडा नं.४ घरेलु	-	खोज उद्धार सम्बन्धी	
३६	आयुस्मा भट्राई	वडा नं.४ घरेलु	९८६२४६४००५	खोज उद्धार सम्बन्धी	
३७	प्रकाश बोहरा	वडा नं.४ घरेलु	९८४९२८३०८२	खोज उद्धार सम्बन्धी	
३८	गणेश भट्राई	वडा नं.४ घरेलु	९८६९५६४९९६	खोज उद्धार सम्बन्धी	

आलीताल गाउँपालिका, विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७८

३९	कमली बिष्ट	वडा नं. ५ सैन	९८११६६८३५३	पूर्व सुचना सम्बन्धी
४०	रमेश बिष्ट	वडा नं. ५ सैन	९८१२७५८८७१	पूर्व सुचना सम्बन्धी
४१	दिपक बिष्ट	वडा नं. ५ सैन	९८२५६८९०००	पूर्व सुचना सम्बन्धी
४२	गणेश दत्त जोशी	वडा नं. ५ सैन	९८१०७०३९९९	प्राथमीक उपचार सम्बन्धी
४३	वालकृष्ण खत्री	वडा नं. ५ सैन	-	प्राथमीक उपचार सम्बन्धी
४४	नन्दराम नाथ	वडा नं. ५ सैन	-	प्राथमीक उपचार सम्बन्धी
४५	जयदेव नाथ	वडा नं. ५ सैन	९८१०७२७५७३	प्राथमीक उपचार सम्बन्धी
४६	पशुपती नाथ	वडा नं. ५ सैन	९८४३९८९७८	प्राथमीक उपचार सम्बन्धी
४७	सरस्वती बिष्ट	वडा नं. ५ सैन	-	प्राथमीक उपचार सम्बन्धी
४८	गणेश दत्त जोशी	वडा नं. ५ सैन	९८१०७०३९९९	खोज उद्धार सम्बन्धी
४९	वालकृष्ण खत्री	वडा नं. ५ सैन	-	खोज उद्धार सम्बन्धी
५०	नन्दराम नाथ	वडा नं. ५ सैन	-	खोज उद्धार सम्बन्धी
५१	जयदेव नाथ	वडा नं. ५ सैन	९८१०७२७५७३	खोज उद्धार सम्बन्धी
५२	पशुपती नाथ	वडा नं. ५ सैन	९८४३९८९७८	खोज उद्धार सम्बन्धी
५३	सरस्वती बिष्ट	वडा नं. ५ सैन	-	खोज उद्धार सम्बन्धी
५४	दत्तु महरा	वडा नं. ७ खिन्नेभाडी	९७४९५५५९९४	पूर्व सुचना सम्बन्धी
५५	पदम साउद	वडा नं. ७ खिन्नेभाडी	९८४९०२५४९९	पूर्व सुचना सम्बन्धी
५६	कमल बहादुर साउद	वडा नं. ७ खिन्नेभाडी	-	पूर्व सुचना सम्बन्धी
५७	गोमती पार्कि	वडा नं. ७ खिन्नेभाडी	९८४८४०५९१०	प्राथमीक उपचार सम्बन्धी
५८	रत्ना बोहरा	वडा नं. ७ खिन्नेभाडी	९८६९८३०६४१	प्राथमीक उपचार सम्बन्धी

आलीताल गाउँपालिका, डडेल्धुरा

५९	जित साउद	वडा नं. ७ खिन्नेभाडी	९८६४७०२४७५	प्राथमीक सम्बन्धी	उपचार	
६०	हरिना बोहरा	वडा नं. ७ खिन्नेभाडी	९७४९०३७९०८	प्राथमीक सम्बन्धी	उपचार	
६१	धन बहादुर बोहरा	वडा नं. ७ खिन्नेभाडी	९७४९१०५८४६	खोज उद्धार सम्बन्धी		
६२	दिपेन्द्र बोहरा	वडा नं. ७ खिन्नेभाडी	९७४९५४४५६१	खोज उद्धार सम्बन्धी		
६३	विमला साउद	वडा नं. ७ खिन्नेभाडी	-	खोज उद्धार सम्बन्धी		
६४	देबकी खड्का	वडा नं. ७ खिन्नेभाडी	-	खोज उद्धार सम्बन्धी		
६५	कमला साउद	वडा नं. ७ खिन्नेभाडी	९८६९४४६२९२	खोज उद्धार सम्बन्धी		
६६	शिव बहादुर बोगटी	वडानं.८ चिरान कालाकोट	९८२५७७६८६९	पूर्व सुचना सम्बन्धी		
६७	मिरा राना	वडानं.८ चिरान कालाकोट	-	पूर्व सुचना सम्बन्धी		
६८	धर्म सिं बोगटी	वडानं.८ चिरान कालाकोट	९८०९४७८००७	पूर्व सुचना सम्बन्धी		
६९	बसन्त बोगटी	वडानं.८ चिरान कालाकोट	९८०४६९४९५१	प्राथमीक सम्बन्धी	उपचार	
७०	गोपाल सुनारी	वडानं.८ चिरान कालाकोट	९८४७५१४७७०	प्राथमीक सम्बन्धी	उपचार	
७१	गणेश देउवा	वडानं.८ चिरान कालाकोट	९८१५६९७८१०	प्राथमीक सम्बन्धी	उपचार	
७२	भवी रामजाली	वडानं.८ चिरान कालाकोट	९८४१८५४३३०	प्राथमीक सम्बन्धी	उपचार	
७३	जित बहादुर थापा मगर	वडानं.८ चिरान कालाकोट	९८४१६५४३३०	खोज उद्धार सम्बन्धी		
७४	मिन बहादुर सलामी	वडानं.८ चिरान कालाकोट	९८०९४६३९६८	खोज उद्धार सम्बन्धी		
७५	विस्ना थापा	वडानं.८ चिरान	९८२४६२०२८७	खोज उद्धार सम्बन्धी		

		कालाकोट			
७६	ईश्वरी थापा	वडानं.८ कालाकोट	चिरान	९८६५७८५६८६	खोज उद्धार सम्बन्धी
७७	चन्द्रिका दमाई	वडानं.८ कालाकोट	चिरान	९८४८९८५२५५	खोज उद्धार सम्बन्धी
७८	लोकेश थापा	वडानं.८ कालाकोट	चिरान	९८१५६०६८८९	खोज उद्धार सम्बन्धी

अनुसुचि—३: आलिताल गाउँपालिका तथा वडाहरुमा विपद सम्पर्क व्यक्तिहरुको विवरण

क) आलीताल गाउँपालिका कार्यालय भित्रका महत्वपूर्ण सम्पर्क नम्बरहरू:

क्र.स.	सरोकारवाला	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	आलिताल गाउँपालिका सुचना अधिकारी	९८५८७७७०२६	
२	आलिताल गाउँपालिका शिक्षा शाखा	९८५८७७७०२८	
३	आलिताल गाउँपालीका पूर्वाधार विकास	९८५८७८१०११	
४	आलिताल स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	९८११६०२०५२	
५	आलिताल गाउँपालिका कृषि शाखा	९८११६२६४३३	
६	आलिताल गाउँपालिका पशु शाखा	९८२४६२४२३९	
७	जे.सि.बि.अप्रेटर	९८२५६२९९४५	
८	आलिताल एम्बुलेन्स	९८१५६८२१८६	

ख) वडा स्तरीय विपद सम्पर्क व्यक्तिहरुको विवरण:

वडा नं.	सम्पर्क नाम	व्यक्तिको पद	सम्पर्क नं.	बैकल्पिक सम्पर्क नं.
१	जय प्रकास पैतोला	वडा सचिव	९८४८७२७४०६	९८१४६७३५९७ (वडा अध्ययक्ष)
२	लाल बहादुर मडै	वडा सचिव	९८०६४२४६४५	९८१२६६३३५२ (वडा अध्ययक्ष)

३	लाल बहादुर विष्ट	वडा सचिव	९८६५७७१५४९	९८४७५१४७७६(वडा अध्ययक्ष)
४	लोकराज स्वती	वडा सचिव		९८४८८२८५८६(वडा अध्ययक्ष)
५	मेखराज जोशी	वडा सचिव	९८०६४८८७७७२	९८२१६३२९६९ (वडा अध्ययक्ष)
६	उत्तरी साँउद	वडा सचिव	९८६८४३१५७३	९७४९५००५७८(वडा अध्ययक्ष)
७	दिपा कुमारी ओली	वडा सचिव	९८४८९९०६४४५	९७४९०३०३८८ (वडा अध्ययक्ष)
८	जयलाल सिं साहु	वडा सचिव	९८१०६९४१०९	९८१०७८४५१६(वडा अध्ययक्ष)

ग) स्थानीय सञ्चारकेन्द्र तथा सञ्चारकर्मिहरुको सम्पर्क विवरण:

क्र.स.	सरोकारवाला	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	रेडियो परशुराम	०९६४९९०७६, ०७७	
२	रेडियो रंगुन	०९६४९९०९९	
३	पदम जोरा	९८४८८७८०५७४	
४	भक्त बहादुर गाहा	९८६८८७०८००	
५	मनोज रावत	९८६५६५०२००	

घ) ईलाका स्तरका महत्वपूर्ण सम्पर्क नंम्बरहरू:

क्र.स.	सरोकारवाला	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	ईलाका प्रशासन कार्यालय	०९६४९९०७२	
२	ईलाका प्रहरी कार्यालय	०९६४९९००९	
३	सशस्त्र प्रहरी बेस क्याम्प	९८५९२५८१२६	
४	नेपाली सेना		
५	जोगबुडा अस्पताल	०९६४९९००८	

अनुसुचि-४: विपदको समयमा प्रयोग गरिने संचार संज्ञाल २०७८

आपतकालिन अवस्थामा सम्पर्क गर्नु पर्ने व्यक्ति, निकाय तथा सम्पर्क नम्बरहरू

जिल्ला स्तरमा

जिल्ला आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र : ०९६४२०७४८
 जिल्ला प्रहरी कार्यालय डडेल्धुरा : १००,०९६४२०१७६
 शसस्त्र प्रहरी बेस क्याम्प डडेल्धुरा : ०९६४२०३००
 नेपाली सेना, दह व्यारेक, डडेल्धुरा : ०९६४२०५००
 जल तथा मौषम विभाग फिल्ड कार्यालय, डडेल्धुरा ०९६४२०२२९

सञ्चार माध्यम

रेडियो परशुराम : ०९६४९९०७६ र ४९९०७७
 पदम जोरा पत्रकार : ९८४८७८०५७४
 भक्तवहादुर गाहा पत्रकार : ९८६८६७०८००

बर्षा मापकको सम्पर्क नं.

लक्ष्मि वि.क. सिराङ्गी

९८६५९७७४६

लक्ष्मि देवीजोशी, गांगखेत

९८६५६५३२६९

९८६५६५३२६८

नदि मापकको सम्पर्क नं.

यादवबोगटी, कालाकोट

९८०६४०४५२५

पशुपतिधामी, कैनपानी

९८४८९८३९६२

ईलाका स्तरमा

ईलाका प्रशासन कार्यालय जोगबुढा

०९६४९९०७२

ईलाका प्रहरी कार्यालय, जोगबुढा ०९६४९९००९

सशस्त्र प्रहरी क्याम्प, परशुराम : ९८५१२५८१२६

जोगबुढा अस्पताल / जोगबुढा एम्बुलेन्स : ०९६४९९००८

पालिका स्तरमा

बल बहादुर गुरुङ प्रमुख : ९८१०६४४७३३ गा.पा.

अस्थाई प्रहरी पोष्ट आलिताल ९८६८५३४२८३

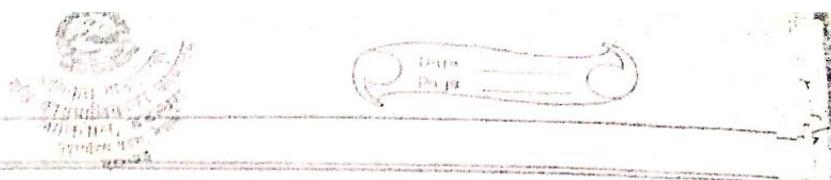
एम्बुलेन्स सेवा आलिताल ९८६८५६९९३

रेडक्रस आलिताल उपशाखा ९७४९५०३९५२

स्वास्थ्य शाखा आलिताल ९८४८८४७४२३

अनुसुचि-५ : आलीताल गाउँपालिका स्मृति वैठकले गरेका निर्णयहरू:

आजमिति २०७८ (४/३/२२) उत्तीन दिन मध्य आहितालग गाउँपालिका
प्रभाग अंग विपद् प्रबलत्यागन समितिका संमीजित ची बल लहाडे
गुड्हांड श्रृंगी असाधारण ठेठ बसी केसमा तपशिली उपस्थिति
देखा कर्मजीको निर्णय जारी।

उपस्थिति :-

१. गाउँपालिका अध्यक्ष ची बल लहाडे गुड्हांड
२. गाउँपालिका उपाध्यक्ष ची अता कुमारी विष्णु (विष्णु)
३. प्रमुख प्रशासनीय अधिकार ची अंग लहाडे टेटी
४. आधिक विकास समिति संस्थाज ची चन्द्र टेट वेहरा
५. सराजिक विकास समिति संस्थाज ची गोविंदा लहाडे गुड्हांड
६. कुवाक्षार विकास समिति संस्थाज ची एकाडा वीररा
७. वातापाण तथा विपद् प्रबलत्यागन समिति संस्थाज ची लोकेश लहाडे
८. नदी धागल विकास समिति एवा प्रवाह समिति संस्थाज ची कृष्णा राजागार
९. वित्तीय व्यवस्थागन गुड्हांड लहाडे संस्थाज ची द्वारा उपर्युक्त विवराग
१०. प्रतिविद्यु जिल्ला प्रशासन भावितव्य
११. शर्वधार विकास समिति ची अदाका जोडी
१२. आहिताल प्रहरी चोकी प्रहरी ची असदांज सदृश्य
१३. श्री.क.पा. रुद्राल
१४. श्री.वली कोंग्रेस चन क. इडरा, श्री.वली
१५. श्री.क.पा. माझाळाडी बल लहाडे गुड्हांड
१६. श्री.क.पा. (विलाल) दमत तेपाली हकी चन लहाडे
१७. श्री.क.पा. नेपाल
१८. श्री.पाल रेड्डी द्वारा दाइरी मान दिंह साठ८
१९. श्री.पाल प्रबल गहान्ध भर्तुका जाहा
२०. गटखलाडी द्वेष्या (J.D.E.S) गांगेजवाहर मार
२१. कडाका (गांगेज) राजने
२२. विपद् प्रबलत्यागन जाला दूसरा दृष्टिव ची उक्तरहांड
२३. श्री.क.पा. विलाल चन लहाडे

Scanned with CamScanner

अनुमोदन गरिएका निर्णहरू:

सन्दर्भ सामग्रीहरू

१. डडेल्धुरा, जिल्ला विपद पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७७
२. स्थानीय विपद तथा जलवायु उत्थानशील योजना २०७५ /०७६,
३. विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०६७ (पहिलो संशोधन २०७६)
४. आलिताल गाउँपालिकावस्तुगत विवरण २०७५ /२०७६
५. पाँच वर्षे आवधिक विकास योजना २०७६ /२०७७-२०८० /२०८१
६. आलीताल गा.पा. LDMC वैठकको निर्णय २०७८